

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf: 25-37 Bezugspreise: in der Os. mark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zusätzlich 10 Rpf Zeitungszustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55039

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 6. Juni 1942

Nr. 23

Angleško letalstvo doživlja silno težke izgube

59 letal sestreljenih v 24 urah - Težki povračilni udarci nemškega letalstva nad angleškimi mesti - Canterbury in Ipswich v toči škkih bomb - Angleška in ameriška plovba čuti vedno večjo stisko vsled akcij nemških in zavezniških podmornic

Tudi v preteklem tednu je beležila vojna kronika intenzivne operacije proti Angliji in Ameriki na morju in v zraku, prav tako pa tudi v Severni Afriki, kjer so nemške in italijanske čete prešle 26. maja k napadu proti Angležem. V naslednjem podajamo po vrstnem redu potek teh operacij, ki so prinesle zlasti za Anglijo sila težke udarce iz zraka, pa tudi iz torpednih cevi nemških podmornic.

Po poročilu nemškega vrhovnega poveljstva z dne 28. maja so nemški in italijanski lovci sestrelili ob severoafriški obali 14 angleških letal. Medtem so nemške podmornice potopile v Severnem in Srednjem Atlantiku iz močno zavarovanih spremljav tri ladje s skupno 14.000 brt. Torpedirane so pa bile še tri ladje, vendar se ni moglo ugotoviti, da-li so se potopile. Ob vzhodni obali Severne Amerike, v Karibijskem morju ter pred izlivom reke Mississippi so potopile nemške podmornice osem ladij s skupno 26.500 tonami. Štiri nadaljnje ladje so bile poškodovane s torpedi. Pred otokom Martinique je torpedirala neka nemška podmornica ameriškega rušilca, ki je z odtrganim pramcem komaj dosegel neko lukco. V Severnem ledenem morju je bil potopljen nek parnik z 8000 tonami iz murmanske spremljave. V teku teh operacij so nemške podmornice potopile 12 ladij s skupno 48.500 tonami. Torpedirale so preko tega še deset drugih ladij, od katerih se je prav tako potopilo več edinic angleške oskrbovalne plovbe.

Nad holandsko obalo so sestrelili nemški lovci in artileristi devet angleških letal.

V času od 25. do 27. maja so nemška letala in podmornice potopile iz murmanske spremljave 14 ladij s skupno 96.000 tonami. Medtem sta bili potopljene dve nadaljnji ladji s skupno 12.000 tonami. Neka že zadeta 6000-

tonska ladja je bila ponovno napadena in končno potopljena. Tako se je doslej potopljena tonaža zvišala na 114.000 brt.

V Cirenajki so pričele nemške in italijanske čete napadati sovražne postojanke. Pri tej priliki se je vnela srdita bitka, ki je v polnem teku. Pred libijskim obalo je bil potopljen z artilerijskim zadetkom nek angleški hitri čoln.

Dne 31. maja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo sledečo vest: Na dan bitke pri Skagerraku beleži nemško vojno brodogradnje nove uspehe. V neumornem nadaljevanju borbe proti sovražni oskrbovalni plovbi so potopile podmornice v zapadnem Atlantiku zopet 22 ladij s skupno 106.800 tonami. S tem je doseglo nemško podmorniško orožje v maju potopitev 140 ladij s skupno 767.400 tonami.

Iz murmanske spremljave so nemški letalci z bombami poškodovali štiri nadaljnje sovražne ladje. Pri tej priliki je prišlo do letalskih borb, v katerih je bilo zbitih šest sovražnih letal tipov Hurricane in Tomahawk.

V Severni Afriki se nadaljuje bitka in je bilo po poročilu z dne 31. maja v zraku sestreljenih 25 angleških letal.

Angleški bombniki so v noči na 31. maj na terorističen način napadli notranji del mesta Köln. Vsled bombardiranja je nastala velika škoda zlasti v stanovanjskih predelih ter na javnih poslopih. Poškodovane so bile med drugim tri cerkve in dve bolnišnici. Pri tem izključno na nemško civilno pre-

bivalstvo zamišljenem napadu je bilo sestreljenih 36 napadalcev. V obalnem področju je bil zbit še en bombnik.

V Severni Afriki so bili vsi angleški napadi po poročilu z dne 1. junija odbiti. Sovražnik je imel velike izgube. Dan poprej so nemški in italijanski lovci sestrelili 24 sovražnih letal. Nemci in Italijani so ujeli v teku srditih borb 2000 Angležev. Uničenih oziroma zaplenjenih je bilo 350 tankov, 53 topov in mnogo drugega vojnega materijala.

Ob kanalski obali je izgubil sovražnik dne 31. maja 19 letal. V povračilo terorističnega angleškega letalskega napada na mesto Köln so močni oddelki nemških bojnih letalcev v noči na 1. junij bombardirali znano škofijsko mesto Canterbury v jugovzhodni Angliji s tisoči eksplozivnih in zažigalnih bomb. Nastali so obsežni, veliki požari.

Borba proti oskrbovalni plovbi Anglije in Amerike je bila v maju zelo uspešna. Potopljenih je bilo 170 sovražnih ladij s skupno 924.000 brt, poškodovanih pa 66 ladij. Podmornice same so potopile od tega števila 140 ladij s 767.400 tonami.

Velik udarec so prejeli Angleži v Severni Afriki, kjer je bila po poročilu z dne 2. junija pri nekem napadu Nemcev in Italijanov obkoljena in uničena neka sovražna skupina. Nemci in Italijani so ujeli 3000 Angležev, med njimi nekega brigadnega generala. 31. maja in 1. junija so nemške in italijanske čete uničile oziroma zaplenile 100 tankov in 124 topov, mnogo avtomobilov in drugega vojnega materijala.

V borbi proti Angliji je nemško letalstvo v noči na 2. junij silovito udarilo po angleški oskrbovalni luki Ipswich ob jugovzhodni obali Anglije. Druga letala so ponovila svoje napade z bombami najtežjega kalibra na mesto Canterbury.

Čas zatemnitve

Je od 21³⁰
do 4³⁰ ure

PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Kipper (Wb.)

Die Vernichtungsschlacht südlich Charkow.

Oben: Schuß auf Schuß jagt aus dem Geschütz den feindlichen Infanteristen und Panzern entgegen, die verzweifelt gegen die deutschen Linien anzurennen versuchen. — Unten: Nach einem neuen vergeblichen Ausbruchversuch der Sowjets. Ein mit gewaltigen Panzermassen geführter Angriff brach im deutschen Abwehrfeuer zusammen.

Bundesführer FRANZ STEINDL:

Boljševizem pred uničenjem Kdor se druži z Moskvo - je zaveznik smrti!

Ze 25 let pripravlja Moskva zavojevanje Evrope po boljševizmu na sistematičen način. Kot Džingiskan naše dobe skuša Stalin tako varovati tradicijo tistih azijskih tolč, ki so se dvig-

Pri napadih mešanih odredov angleškega letalstva na obalo zasedenih pokrajin zapada je bilo zbitih 19 angleških letal.

Angleški bombniki so v noči na 2. junij napadli več krajev Zapadne Nemčije, predvsem stanovanjska področja mest Duisburg in Oberhausen. Pri obrambi teh napadov je bilo sestreljenih 40 angleških letal. S tem je izgubilo angleško letalstvo v dobrih 24 urah pri napadih na zapadno zasedeno obalo in na Reich 59 letal.

Po poročilu z dne 3. junija še vedno traja bitka v Severni Afriki. Mesto Canterbury je bilo tudi v noči na 3. junij bombardirano z eksplozivnimi bombami težkih in najtežjih kalibrov, prav tako pa tudi z deset tisoči zažigalnih bomb. 2. junija je izgubil sovražnik pri posameznih bombnih poletih v zapadno Nemčijo 20 letal. Pogreša se eno nemško letalo.

nile v preteklih stoletjih čestokrat kot nekak božji bič na stepah Centralne Azije, da bi opustošile evropsko zemljo z ubijanjem, ropom in požiganjem. Ofenzive, ki jih je vodila Azija proti Evropi v obliki Hunov in Avarov, so evropski narodi čestokrat razbili s stisnjeno močjo pod nemškimi vodstvom. Boljševizem kot židovsko-azijski svetovni nazor 20. stoletja, se priznava k zgodovini svojih prednikov. Njegov veliki cilj je bila svetovna revolucija. Nujno potrebni predpogoj za to pa bi bila zboljševizirana Evropa. Če bi kardakoli v smislu boljševiške fantazije vihrala rdeča zastava s cionsko zvezdo od Vladivostoka do Cherbourga in od Severnega rta do Sicilije, bi postali tudi drugi kontinenti prej ali slej žrtve Moskve. S tem bi bil uresničen del starobiblijskega prorokovanja: židovski narod bi postal gospodar zasuznjenega človečanstva, čegar najboljšo substanco bi poprej uničili z ubijanjem. Takrat bi bilo uresničeno svetovno gospostvo židovstva.

V boljševiških ofenzivnih načrtih je igrala Nemčija kot vodilna sila Evrope

prvenstveno vlogo. Rjavi vojaki Adolf Hitlerja so v težkih, požrtvovalnih borbah spodili moskovske agente iz Reicha. Na milijone nemških ljudi je bilo vsled moči nacionalsocialistične ideje vrnjenih svojemu narodu. Tako je postala leta 1933. Nemčija pod vodstvom Adolfa Hitlerja antiboljševiška trdnjava Evrope. Z nemško pomočjo in aktivnim sodelovanjem so bili onemogočeni vsi boljševiški poskusi upora na kontinentu, nazadnje tudi poskus boljševizacije Španije.

Merodajni delež Moskve na izbruhu vojne leta 1939. in s tem na krivdi za to drugo svetovno vojno bo točno ugotovila in objavila šele poznejša zgodovinska znanost. Nenapadalni pakt Sovjetske Unije z Nemčijo nikakor ni odgovarjal pozitivnemu držanju napram Reichu, temveč ga je vrednotil izključno kot taktičen manever. Najprej so hoteli videti, po katerih načelih se bo izvojevala ta »imperijalistična« vojna. Pod vtisom bitk leta 1917. in 1918., ki so uničevale ljudstva in material, so mislili v Kremlju, da v tej vojni ne bo ne zmagovalcev in ne premagancev, češ, da bo izkrvavljena in opustošena Evropa sama ob sebi brez borbe postala žrtev boljševizma. Toda že poljska vojna je povzročila, da so morali boljševiški oblastniki korigirati svoj koncept. Leta 1940. je bila zveza med židovskimi plutokrati v Londonu in Washingtonu ter med njihovimi židovskimi rasnimi tovariši v Moskvi absolutno sklenjena. Boljševiške armade so bile pripravljene, da bi v najpripravljenjši uri prizadejale Reichu smrtni sunek v hrbet. Dogodki na Balkanu v l. 1941. gredo že na skupni račun sovražnikov. Nemški vojak in njegovo vodstvo sta preprečila izrabo in tako je bil v par dneh pometen z evropskega kontinenta zadnji angleški vojak s svojimi trabanti.

22. junija je dal Führer povelje svoji armadi in zavezniškimi četami za napad proti največji ofenzivni sili na svetu. V mnogih uničevalnih bitkah so bili »vojaki svetovne revolucije« razbiti in uničeni z desettisoči tankov, letal in topov. Tako je postala vojna na vzhodu križarska vojna zedinjene Evrope pod nemškim vodstvom proti Hunom sedanosti. Adolf Hitler, voditelj Nemčije, pa je postal odrešitelj Evrope in s tem celokupnega človečanstva.

Moskovski upi pa niso veljali samo njihovim ogromnim armadam, temveč tudi »revolucionarnim predstražam« evropskih narodih. Cela desetletja so s pomočjo milijonov rubljev skušali peštom kominterne ustvariti orožje, ki naj bi v uri napada kot »avantgarda svetovne revolucije« ohromela življenje narodov s sabotažo, terorjem in upori.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Ernst Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Goltz; alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gilt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezahlgeldes.

ter tako prisilila armade h kapitulaciji. Junija 1941 je organizacija kominterne v Nemčiji popolnoma odpovala. Nemški narod je postal vsled nacionalsocialistične mobilizacije src in duš imun proti moskovskim geslom. Nemški človek naše dobe posluša samo Adolfa Hitlerja.

Ko so boljševiski agenti uvideli vso breznačnost motilnih akcij v Reichu, so poskusili nadaljevati svoje ojačeno delovanje v po Reichu zasedenih pokrajinah. Cilj te propagande obstoja v tem, da se nahujska prebivalstvo z lažnjimi propagandnimi parolami proti Reichu, obenem pa se naj onemogoča izraba materijelnih dobrin teh pokrajin s sabotažo in uničevanjem. Boljševiški sovražnik se skriva primerno lokalnim razmeram za nacionalnopatriotičnimi gesli o »osvobodilni borbi« in »osvoboditvi podjarmljenih narodov«. Za temi frazami pa tiči krvavo spačeni obraz židovskega boljševizma, ki hoče brez pomisleka, negirajoč kri, stisko in bedo, žrtvovati narode — Moskvi.

Ko se je v aprilu 1941 vrnila Spodnja Štajerska po 23letnem medvladju k Reichu, je bilo veselje prebivalcev te dežele, ki se je priznavala k Führerju in Reichu tudi za časa tujevlade, globoko in pristrčno. Izpolnil se je najlepši sen vseh Nemcev in domovini zvestih Štajercev. Odstranitev velikega števila nemštva sovražnih elementov, ki so prišli v deželo večinoma po letu 1918. kot slovenski aktivisti in nosilci političnih idej, je bila politična potreba. Nadaljnji razvoj je dokazal pravilnost tega ljudsko-političnega prečiščenja. Izbačeni elementi in njih eksponenti, ki žalobno — čeprav samo posamezno — še sedijo na Spodnjem Štajerskem, so bili kristalizacijske točke delovanja moskovskih plačancev v juniju l. 1941.

Že 22. junija 1941 je skušal »osrednji odbor komunistične stranke v Sloveniji« priklicati v letaku eno samo »osvobodilno fronto proti imperijalističnim okupatorjem«. V tem letaku so proslavljali boljševiško vojsko kot »nepremagljivo silo«, »ki brani vsako ped ruske zemlje do zadnjega«. Sedaj, ko stoje nemški vojaki tisoče kilometrov globoko v ruskem prostoru in ko nam še zvenijo v ušesih zmagovalne fanfare Kerča in Harkova, nam vzbujajo vse to samo še smehljaj.

Junija 1941 je ugotovil letak, označen s komunističnim simbolom srpa in kladiva, »da je postalo osvobodilno gibanje slovenskega ljudstva vsled inicijative in vodstva komunistične stranke Slovenije — stvarnost«.

Im Angriff an der Ostfront

Unsere Infanteristen haben zurückgebliebene Bolschewisten entdeckt. Schußbereit werden sie zur Übergabe aufgefordert. — PK.-Kriegsberichter Langl (PBZ) (Sch).

Če je delovanje teh komunističnih emisarjev našlo spricho balkanske tradicije v raznih delih bivše jugoslovanske države boljša tla kot na Spodnjem Štajerskem, je to v prvi vrsti velika zasluga spodnještajerskega prebivalstva, ki stoji zvesto za svojim Führerjem in narodom in ki ne posluša moskovskih plačancev.

Spodnještajerc se ne počuti »kot Slovenec, ki bi ga bilo treba osvoboditi« in ki bi pričakoval svoj blagor iz Moskve, on je danes domovini zvest Štajerc in bo nekoč polnovreden Nemec.

Na drugi strani je treba jasno izreči, da vodstvo te dežele nima namena kapitulirati pred kakšnimi koli težavami. Kdor dvigne svojo roko proti Nemčiji, mora računati s svojim uničenjem. Z morilci, lažnjivci in teroristi, ki morijo po boljševiškem principu zaplotništva nedolžne kmete, delavce, otroke in ženske, ni nikake diskusije! Njih iztrebljenje brez sledu je ukaz sedanjosti. Politična fronta Spodnje Štajerske mora biti popolnoma jasna. Čas sprehajanja med frontama je mimo. Ne polagamo važnosti na to, da se nam v uri zmage manifestira goreča zvestoba, kajti po zmagovalnih bitkah je število prijateljev vedno veliko. Stališče mora biti zavzeto že sedaj, dokler je odločitev v tem ogromnem trenju naših dni še v božji roki usode.

Kdor se udeje v Spodnjem Štajerskem kot četnik in podpira to delovanje posredno ali neposredno, bo iztrebljen.

Kdor se priznava k Nemčiji in kdor to svoje priznavanje že danes dokazuje praktično z delom, žrtvami in borbo, je naš in bo nekoč, ko bodo prestolnice boljševizma že davno samo kupi razvalin in pepela, polnovreden državljan Nemčije.

Bojna napoved dr. Benešu in njegovim podrepanikom

Iz Prage poročajo: Pretekli torek se je vršila v Pragi na enem izmed največjih trgov pred starim rotovžom ogromna manifestacija, ki jo je sklicala protektoratska vlada. Zborovanje je otvoril ministrski predsednik protektoratske vlade dr. Jaroslav Krejčí. V svojem govoru je dr. Krejčí obračunal z Beneševimi emigranti, ki jih plačuje Anglija in ki so hoteli te dni češki narod pahiti v novo nesrečo. Za njim je govoril predstavnik češke mladine.

50.000 zborovalcev je nato burno pozdravilo zadnjega govornika ministra Emanuela Moravca, ki je v svojem temperamentnem govoru napovedal dr. Benešu in njegovim pomagačem najostrejšo borbo. Govor ministra je vžgal tako silno, da so ga poslušalci večkrat prekinili z burnim pritrdjevanjem.

Spodnještajerske žene in dekleta!

Preglejte Vaše omare, skrinje in podstrešja!

Kliče Vas zbirka stare obleke in tkanine!

Slehera darovana nit je prispevek h končnim zmagi!

Velika zmaga nemškega orožja pri Harkovu

Ze po prvem štetju je bilo ujetih 165.000 sovjetov — Zaplenjenih je bilo 517 tankov in 1180 topov ter na tisoče vozil, konj i. t. d. Harkov pomeni velik poraz boljševikov

Ze v pretekli številki našega lista smo opozorili na ogromen pomen obkoljevalne bitke pri Harkovu, kjer so nemške divizije v dobrih štirinajstih dneh srčnih in mestoma peklenjskih bojev uničile tri sovjetske armade. Vsi poročevalci inozemstva so soglasnega mnenja, da je bil točel, v katerem se je odločila usoda sovjetskih armad, pravcati pekel. Nemški strmoglavci in topovi vseh kalibrov so opravili tako strahovito razdejaje, da se borbo pri Harkovu po pravici imenuje najbolj krvavo bitko vseh časov. Genialni veleum vojskovodje Adolf Hitlerja je uničil Timošenkov poskus obkoljitve nemških armad tako sijajno, da strnijo vsi inozemski vojaški strokovnjaki. Tako je zamoglo nemško vrhovno poveljstvo javiti v svojem poročilu z dne 28. maja, da je v teku uničenje zadnjih ostankov obkoljenih treh armad. Nemške čete so že do takratnega poročila ujele 165.000 mož, zaplenile oziroma uničile pa so 517 tankov in 1180 topov. Na tisoče vozil, konj in nepreglednega materiala je prišlo v tej bitki v nemške roke.

Nemške čete so nadaljevale čiščenje bojnega polja pri Harkovu po petkovem poročilu ter so pri tem beležile naraščajoče število ujetnikov in plena.

Na severnem odseku je nek lastni napad povzročil povečanje zavzetega ozemlja, dočim so bili vsi sovražni napadi brez uspeha.

Po poročilu z dne 31. maja so madžarske čete v ozadju fronte po štirinajstidnevni bojih uničile boljševiške četniške tople. Sovražnik je pustil na bojišču 4300 mrtvih, 21 topov, 97 metalcev min in mnogo municije in vojnega materiala.

Mesto in pristanišče Sevastopol so nemški letalci uspešno bombardirali po poročilu z dne 1. junija. 2. junija je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se na vzhodni fronti razvijale samo lokalne borbe. V bitki pri Harkovu je padel tudi vrhovni poveljnik šeste sovjetske armade generalmajor Gorodajanski.

V srednjem odseku vzhodne fronte so nemške čete uničile v lokalnih napadih obkoljene sovražne sile. Sov-

njem. Ob koncu ogromne manifestacije oziroma demonstracije so zborovalci položili strastno prisego, da bodo sledili neomajno politiki dr. Hache, ki je 1. 1930 s svojim modrim korakom skupno s Führerjem rešil usodo češkega naroda v nemškem življenjskem prostoru.

Zu dem erfolgreichsten Abschluß der großen Schlacht um Charkow

Wie durch eine OKW-Sondermeldung bekanntgegeben wurde, ist die große Schlacht um Charkow von den deutschen und verbündeten Truppen siegreich beendet worden. Die sowjetische 6., 9. und 57. Armee mit rund 20 Schützendivisionen, 7 Kavaleriedivisionen und 14 Panzerbrigaden sind vernichtet. Die Zahl der Gefangenen ist auf 240.000 gestiegen. Die blutigen Verluste des Gegners sind überaus groß. Die Zahl der erbeuteten oder im Kampf vernichteten Kriegsmaterials beläuft sich auf 1249 Panzerkampfwagen, 2026 Geschütze, 538 Flugzeuge und ungezählte Mengen an sonstigen Waffen und Gerät. — Wie dieser neue Sieg erzielt wurde, ist auf unseren hier gezeigten Karten anschaulich dargestellt. Unsere linke Karte (1) zeigt den Einsatz der Sowjet-Armeen zum unfaßenden Angriff gegen Charkow am 12. Mai und die Einleitung der deutschen Gegenmaßnahmen. — Die rechte Karte (2) veranschaulicht den Verlauf der Schlacht bis zum 24. Mai, die am 29. Mai mit der völligen Vernichtung der südlich Charkow eingekesselten sowjetischen Armee endete — Scherl-Bilderdienst-M. (OKW Gliese)

ražnik je izgubil v teh borbah 1500 mrtvih, 2000 ujetnikov, 54 topov, 287 metalcev min, tri tanke in štiri letala. Na drugem mestu se je izjalovil znenadni napad boljševikov, ki so v sektorju neke nemške divizije izgubili 490 mrtvih.

V severnem odseku fronte se nadaljujejo srđite borbe v močvirjih Volhova. Nemške čete so s svojimi napadi odrezale važne dovodne ceste sovražnika. Sovjetski protinapadi so se razbili. V teh napadih so nemški strmoglavci uničili 32 sovjetskih tankov.

Nemške potopitve v maju so naravnost rekord

Znani japonski strokovnjak in ravnatelj velike japonske paroplovne družbe Nippon Jusen Kaisha, Kunitake Matsukuma, je izjavil v nekem razgovoru z urednikom lista »Jomiuri Šimbun« v zvezi s tozadevnim poročilom nemškega vrhovnega poveljstva o potopitvah v maju sledeče:

»Seđmero morij se je pod delovanjem nemških, japonskih in italijanskih podmornic spremenilo v en sam grob za plovbo Amerike in Velike Britanije. V maju potopljenih 920.000 brutoregisterskih ton je dvakratna množina tonaže, ki je bila doslej mesečno potopljena. Vsekakor pomeni to število naravnost rekord. Odpor anglosaksonskih sil je radi tega začel povsod po-

V Črnem morju so nemška letala potopila iz neke boljševiške spremiljave petrolejsko ladjo s 3000 tonami. V luki Murmansk so bile zadete velike trgovske in transportne ladje od nemških bomb.

Sovjetsko letalstvo je izgubilo v času od 21. maja do 1. junija 610 letal, 496 jih je bilo zbitih v letalskih borbah, 74 jih je sestrelila protiletalska artilerija, 14 suhozemna vojska, ostale nek pa je bil uničen na tleh. V istem času je nemško letalstvo izgubilo na vzhodni fronti 58 letal.

jemati. Najvišje število potopitev v preteklem letu je Nemčija dosegla z 1.200.000 tonami. Ta rekord je bil posledica zbiranja angleških ladij za transport iz Grčije bežečih angleških vojakov. Če upoštevamo to okoliščino, lahko glede majniške številke govorimo praktično o novem nemškem rekordu. Pred izbruhom vojne je Anglija zgradila na svojih ladjedelnicah letna

**Pozdrav vseh zavednih
Spodniešta'ercev je**

„Heil Hitler!“

Kmetska smrt v Sovjetiji

Pod gornjim naslovom je objavila dr. Maria Vogl iz Minska v nemških listih zelo poučen članek, ki nam nazorno prikazuje trpljenje kmetov v Beli Ruteniji pod sovjetskim jarmom. Boljševiki so vas, ki jo slika omenjena novinarica, spremenili svoj čas v takozvani kolhoz ter jo prekrstili v »Rdeči oktober«. V tej vasi se je razvil med neklim nemškim vojakom in meč kolhozovcem Vasilom sledeči razgovor:

»Gospod«, je dejal stari Vasilij, »našim vašem so dali imena kot »Rdeči oktober«, »Lenin«, »Marx« itd., samo imena, ki so nam bila tuja po zvoku in po pomenu. Samo eno nam je bilo jasno: naša zemlja, žetev, živina in orodje, vse to je bilo državna last. Morali smo stradati tudi tedaj, kadar je bila žetev ugođna. Odkar je vladal tu komisar distrikta, nismo poznali ne začetka ne konca, ne delavnika ne svetka, ne zaslužka in ne priznanja. Delali smo skupno vse leto, da smo jeseni lahko izpolnili želje boljševiškega komisarja. Vi Nemci govorite o veselju in zadovoljstvu pri delu. Jaz sem že deset let na tem kolhozu poverjenik sovjetov. Določili so me takrat, ker sem bil edini človek, zmožen čitanja in pisanja. Dan za dnevom sem moral priganjati ljudi k delu. Lahko si mislite, da ni bilo nikakega medsebojnega zapanja in tudi ne ednosti. Tu so naša sadna drevesa, bilo jih je štiristo. V zadnjih hudih zimah so drevesa posebla. Ko smo komisarjem pokazali suha drevesa, so rekli: »Prinesite nam zato svinje!« Nato smo jim rekli: »Ta svinja, ki je tu v hlevu, je edino, kar še imamo. To rabimo nujno, ako hočemo s svojimi otroci pozimi kaj jesti. Moj sosed je taino zaklal svinjo, da bi mu je ne bi trebalo oddati. Nekdo ga je izčal in naslednjega dne so ga obesili na škedenjskih vratih. Tri dni je visel na vratih.

Vprašali ste me, zakaj nismo imeli naših stanovanj bolj čistih. Zakaj tudi neki? Tudi to so smatrali boljševiki že kot znak blagostanja, »a« je bilo zelo nevarno. Kdor je pa moral v Sibirijo ali pa v rudnike ob Donecu, se ni več povrnil.«

Takih razgovorov je bilo sedaj v tej vojni na vzhodu na stotine in tisoče.

Boljševizem — tako nadaljuje dr. Maria Vogl svoja izvajanja — je preslepil ruskega kmeta l. 1917, ko je kmet upal, da mu bo ruska revolucija utešila glad po zemlji. Zgodilo se je povsem drugače. Ko je bila boljševiška revolucija še v povojih, ji je grozil glad. Iz te nevarne situacije naj bi je bila rešila diktatura boljševikov na področju prehrane. To je bilo maja 1918. Ljudski komisar za prehrano je dobil pooblastilo, izvesti rekviriranje žita in drugega živeža na kmetih tudi s pomočjo orožja. Tu so si izmislili boljševiki staro marksistično taktiko: nahujskali so podeželski proletarijat proti bogatim kmetom, takozvanim kulakom. Za

kulaka je bil proglašen vsak kmet, ki se je samo poskušil upreti boljševiškim ukrepom. Nasilne rekvizicije na deželi so podpirali mimo tega še oboroženi delavski oddelki po najmanj 75 mož z dvema ali tremi strojnimi. Pogledica tega je bila, da so se v gospodarsko obubožani Sovjetiji kar vrstili razni kmetijski upori. Kmetijstvo je propadalo, obenem pa so pričeli vsled gladu umirati ljudje in giniti živina.

Na 15. kongresu komunistične stranke je dal Stalin signal za nov napad na ruskega kmeta, ki so ga boljševiki popolnoma ubili. Zidje Kaganovič, Jagoda in Jakovljev-Epstein so bili krvniki kmetov v Sovjetiji. Kar je bilo še klerkoli svobodnih kmetov, so jih stlačili v kolhoze, kdor se pa ni hotel pokoriti

Posledice komunizma:

uničenje rodbin

Iz Lizbone poročajo: Pretekli torek je imel znani portugalski legionar v borbi proti boljševizmu, dr. Lobo de Oliveira, predavanje o rodbinskem življenju v Sovjetiji. Predavatelj je najprej razčlenil načela boljševiške politike ter je prišel do sledečega zaključka: Še nikdar ni videl svet tako okrutnega oportunitizma v službi prav tako bestijalnega nauka, kot je komunizem. Ljudem so obljubili raj na zemlji, obenem pa so jih držali uklenjene v največjem suženjstvu. Na mesto naroda, ki je skupnost rodbin, so postavili boljševiki strašno idejo kupa klatežev. Nauk, ki ga hočejo boljševiki vsiliti zapadu z vsemi sredstvi, je zgrajen na načelih uničevanja in smrti, na totalni obrnitvi vseh moralnih in duhovnih vrednot, kar pomeni zlom vse civilizacije in kulture.

Predavatelj je nato opisal rodbinsko življenje v Sovjetiji, in sicer tako, kakor izgleda resnično in kako ga opisujejo celo sovjetski listi. Ženitev je v Sovjetiji samo oblika skupnega življenja, ki ga legalizira navaden listič policije. O kaki vzgoji otrok ni govora. Na papirju imajo sicer boljševiki zaščito matere in nosečih žensk, toda to je le na papirju za agitacijo, kar priznavalo celo boljševiški listi sami. Delavka, ki ima poroditi, mora svoje delovno mesto že pri prvih znakih materinstva takoj zapustiti, ker mora biti tovarna za vsako ceno rentabilna. Boljševiki namreč nočejo nadomestila za take žene, ker bi to bilo predrago. Malo deco vržejo kratkoma v hudo urnik življenja. Otroci so v Sovjetiji veliki sebičneži, napram starišem ne kažejo nikake ljubezni, obenem pa sovražijo starejše ljudi. Tako so boljševiki uničili rodbino, pregnali žene iz svojih domov, razkoreninili deco in vse to radi nauka, ki temelji edinole na »gospodarskih spoznanjih«. Ta revolucija ruske stepe hoče iz svojih barbar-

v novem suženjstvu, je bil ustreljen ali pa pognan v Sibirijo. Ko je Molotov nastrankinem kongresu l. 1935 izjavil, da je med kmeti Sovjetije samo še 140.000 kulakov, je s tem priznal, da je v šestih letih umrlo od gladu pet in pol milijonov bogatih kmetov, ki so se jih tudi sicer iznebili na vse mogoče načine. Boljševiki so ustvarili na kmetijskem področju katastrofalno zmošnjavo. Sam Stalin je moral na strankinem kongresu priznati, da se je število konj v Sovjetiji od l. 1929 do l. 1934 znižalo od 34 na 16 milijonov glav. V istem času se je znižalo število glav goveje živine od 68 na 38, svinj pa od 21 na 12 milijonov komadov. Tako je nastala lakota, ki je zahtevala v času od 1931 do 1933 smrt milijonov ruskih kmetov. Samo v Ukrajini in Beli Ruteniji je pomrlo od gladu 40% prebivalstva.

skih področij preplaviti ves zapad, kjer živita kultura in civilizacija. Revoluciji pa je mogoče zoperstaviti samo revolucijo. Ideologijo je mogoče pobijati samo s komunizmom. K sreči je revolucija zapada že v teku. Portugalska je ena izmed tistih dežel, ki se novega reda ne boji. Portugalska živi že v tem redu, ker stremi k cilju socialne pravičnosti. V duhu in v naših delih smo že trdno na naših postojankah. Moskovitsko barbarstvo ne bo prodrla na zapad. Kar je duhovno, je naše. Revoluciji, ki je hotela totalni preobrat od spodaj na vzgor, je Evropa zoperstavila svojo konstruktivno revolucijo od zgoraj navzdol.«

Dogodki v protektoratu

»Tagespost« z dne 3. t. m. je objavila zelo poučno poročilo iz Prage. To poročilo se glasi tako-le:

»Dne 27. maja — Češka in Morava sta se nahajali sredi faze obnove in urejanja — je bil na nadomestujočega Reichsprotektora ~~SS~~-Obergruppenführerja Heydricha izvršen atentat v času, ko se je peljal v svojem avtomobilu v smeri proti notranji Pragi. Dan poprej je imel ~~SS~~-Obergruppenführer Heydrich konferenco s protektoratsko vlado, kd je veljala izvedbi velikopotezne upravne reforme. Ta reforma je imela v smislu Führerjevega dekreta namen, prenesti gotove naloge, ki so bile doslej izključno pridržane nemškim oblastem v protektoratu, na avtonomno upravo.

Dogodki so po 27. maju potekali po kratkem sledečem opisu fakole: »Na dan atentata je bilo najprej nad Prago, par ur pozneje pa nad celokupnim protektoratskim ozemljem proglašeno civilno izjemno stanje. V Pragi razen tega ni smel od 27. maja ob 21. uri do 28. maja ob 6. uri zjutraj nikdo na ce-

Politični položaj je pojasnjen

Iz proklamacije, ki jo je izdal Steirischer Heimatbund - Poziv k aktivnemu in pozitivnemu sodelovanju - Kdor je proti, propade skupno s sovražniki Reicha

Kakor omenjamo že na drugem mestu, je izdala organizacija Steirischer Heimatbund za veliko zborovalno kampanjo v okrožjih Cilli in Trifail dne 31. maja obširno proklamacijo k političnemu položaju. Proklamacija ugotavlja v zvezi z bodočimi in že tekočimi operacijami na vzhodni fronti, da smatra za svojo dolžnost, podati spodbudno sliko političnega položaja. Ta proklamacija je v interesu vsakogar, do bo natančno poučen v vseh vprašanih, ki se tičejo tako skupnosti kakor tudi vsakega posameznika. Izhajajoč iz dejstva, da so zločinski elementi raztrgali pakt, ki ga je Jugoslavija sklenila z Nemčijo in da je nemška vojska nato razbila državo, ki je bila zgrajena samo na prevari in lažeh, ugotavlja proklamacija, je postala Spodnja Štajerska na ta način zopet sestavni del Štajerske in s tem Velike Nemčije. Spodnještajersko ljudstvo je to novo stanje pozdravilo z veseljem. Samo tako je bilo mogoče, da je vzklikla iz tal mogočna organizacija Steirischer Heimatbund. Ta novi razvoj je bil možen, ker 23 let tujevalec ni zadoščevalo za izbrisane povezanosti Spodnještajercev z Nemci. Veseli pri-

sto. Ceste so bile v tej noči tudi po 23. uri razsvetljene. Po mestu so se gibale policijske patrulje, obenem so bile izvedene številne hišne preiskave. Za protektoratske podanike, ki še policijsko niso bili prijavljeni, je bil izdan zadnji kratek termin za prijavo. Zglaševalni uradi so zato poslovali dva dni zaporedoma od 7. ure zjutraj do 12. ure ponoči. Ze 28. maja je začelo življenje v Pragi običajen potek. Razen prepovedi za češke prireditve in prestavitve policijske ure na 22. uro zvečer se bistveno ni ničesar spremenilo.

Zvečer je izdala protektoratska vlada od vseh članov poobpisano izjavo, ki so jo prečitali v češkem radiu. V tej izjavi pravi protektoratska vlada, da je bil atentat pripravljen v inozemstvu od Beneša in njegovih ljudi. Tudi državni predsednik dr. Hacha je izdal po radiu resno svarilo na naslov češkega naroda. Kdor je doslej svoje delo veštno izvrševal in svojo dolžnost izpolnjeval, se mu ni skrivil niti las. Kdor je pa poslušal Beneša, je moral njegove nasvete plačevati že 1. 1938 in jih mora še danes.

V nedeljo, 31. maja je izdal minister Moravec resen poziv na naslov češke javnosti. Pozval je prebivalstvo, naj angleške agente, ki jih krije bodisi iz sočutja ali iz strahu, brezobzirno dovede v roke pravičnosti. Sedaj — tako je dejal minister Moravec — gre za več kakor si kdorkoli misli. V teh urah se bo namreč odločila usoda češkega naroda za dolgo časa, če ne za vedno.

stane prebivalstva je bil najboljši dokaz, da je bila idejna usmeritev Heimatbunda pravilna. V začetku je bilo potrebno izseliti vse tiste elemente, ki so bili po svoji naravi sovražniki Nemcev, da bi se jim odvzelo vsako možnost političnega upliva. V tistem času pa so v zvezi s to izselitvijo lagali, češ, da bo izseljena vsa Spodnja Štajerska. Vsi Spodnještajerci so se lahko prepričali, da je to bila infamna laž. Te laži o splošni izselitvi Spodnještajercev so se ojačile, ko je Nemčija s svojimi zavezniki 22. junija 1941 udarila po sovjetskih armadah, ki so čakale na povelje za vdor v Evropo.

Dokumentarično je dokazano — tako ugotavlja proklamacija — da so v tistem trenutku pričeli komunisti, in sicer »centralni odbor komunistične stranke Slovenije«, akcijo za »osvobodilno fronto proti imperijalističnim okupatorjem«. Komunisti so bili tišči, ki so z raznimi letaki hujskali po Spodnjem Štajerskem, toda iztreženje je sledilo za petami, ko je nemška vojska skupno z zavezniki pognala »zmagovite, nepremagljive ruske vojne sile« preko tisoč kilometrov globoko v Sovjetijo. Komunisti so spriči odklonilnega staljšča spodnještajerskega prebivalstva nato prešli k prikriti propagandi, in sicer tako, da so komunizem prekrili s plaščem slovenstva. Kakor je že omenil Bundesführer v svojem članku: V letaku, ki so ga razširili komu-

nisti, je bilo tiskano: »Osvobodilno gibanje slovenskega naroda je postalo vsled inicijative in pod vodstvom komunistične stranke Slovenije živo in razgibano dejstvo«.

S tem je dokazano, česar ne more nikdo omajati: takozvana »slovenska osvobodilna fronta«, ki bi se rada igrala prijateljice spodnještajerskega ljudstva, ni nič drugega kot del komunistične stranke, ki slepo posluša Stalinaova povelja. Iz tega je tudi jasno razvidno, da jim ne gre za blagor spodnještajerskega ljudstva, temveč izključno za temne naklepe morilca Stalina.

Proklamacija našteva celo vrsto zločinov, ki so jih izvršili boljševiški zločinci. Človeku se jeziijo lasie, ako čita tozadevna poročila v ljubljanskem »Jutru« od dne 23., 25. in 26. aprila. Tako piše »Jutro« z dne 23. aprila dobesedno: »Ne mine dan, da ne bi neznanjci ubili enega izmed naših ljudi. Preveč je nedolžnih žrtev, da bi naša javnost še dalje gledala s prekrižanimi rokami. Mnoge slovenske rodbine objokujejo svoje člane. Med njimi se nahajajo bestialno umorjene žene, zadavljena dekleta in fantje, ki so jih pomorili v cvetu življenja. Moške so izvabili iz hiš in celo mladoletne otroke. V nekaj dneh so bili zopet umorjeni: 14 letni Jernej Mirtek, 50 letna Marija Biziak, bivši žandar Ivan Murgeli, 50 letni Franc Kolenc, njegova žena in štiriletna hčerka, Ivan Hriber, Uršula Pivk, 20 letna Marija Habič, 31 letni Viktor Habič, 45 letni Alojz Uhernik, njegova žena in 15 letna hčerka, 42 letni kmet Lenart Čuk, njegova 38-letna žena Evgenija, 12 letna hčerka

PK.-Aufnahme: Kriegsberichtler Horter (Wb.)

»Schlimmer als Dünkirchen«

Unter dieser Überschrift schildert der Vertreter des »Skandinavisk Telegrammbüro«, Dr. Jensen, seine Eindrücke von der Besichtigung des Schlachtfeldes von Kertsch. Unser Bild zeigt eine der Rückzugsstraßen der Sowjets auf der Kertsch-Halbinsel mit Trümmern der zusammengeschossenen Fahrzeuge.

Vanda, 53 letna Roza Rupnik in 23 letna hčerka Marija. In tako bi lahko našli še cele vrste umorjencev. To brezsrčno ubijanje meji ob zločinsko blaznost in ga je treba za vsako ceno spraviti iz sveta.»

Tako »Jutra« ki piše v številki z dne 26. aprila: »Seznam komunističnih žrtev nam podaja žalostno sliko, ki more vsakogar pretresti. V kratkem času so v pokrajini Ljubljana ubili komunistični teroristi nad 50 moških in žensk, deklet in fantkov, pa tudi najmlajših otrok.»

Lahko bi nadaljevali s citiranjem posameznih zločinov, ki jih navaja proklamacija na več straneh. Toda že ti slučajji dokazujejo, da imamo opravka s Stalinovimi banditi in ne morda s kakimi »patrijotskimi Slovenci«. To najbolj dokazuje pisava ljubljanskega »Jutra«, ki se po vsej pravici zgraža nad barbarskim ubijanjem »slovenskih komunistov«. Proklamacija navaja tudi vse tiste umore in nasilja, ki so jih komunisti izvršili na področju Spodnje Štajerske. Predaleč bi šlo, ako bi hoteli navesti vsak posamezni slučaj, toda eno je gotovo: vsi ti zločini imajo en in isti žig boljševizma. Samo boljševiki morejo ubijati tako brezsrčno stare ljudi in deco. To ugotavlja proklamacija, ki istočasno podčrtuje, da ne bomo dalje gledali tega nasilja. Zato je policija skupno z obrambnim moštvom Heimabunda vzela prebivalstvo v zaščito. Treba je namreč ugotoviti: Spodnještajersko prebivalstvo nima kot pošteno ljudstvo nikakega opravka s temi zločinskimi elementi. Gre samo za malo število poživinjenih in zbesnelih banditov. Miru pa ne bo tako dolgo, dokler ti banditi ne bodo popolnoma iztrebljeni. Da se bo to zgodilo, je pač lahko vsakdo prepričan.

Proklamacija navaja vse laži, ki so jih trosili komunisti v zvezi z vojnimi dogodki na vzhodni fronti. Nemška vojska je sijajno demantirala vse te laži. Kerč in Harkov sta najboljši do-

kaz za nezlomljivost in napadalni duh nemške vojske. Ta vojska bo boljše-vike uničila, kjerkoli jih bo doletela. Vse, kar so lagali komunisti v zvezi z vojno na vzhodu, se je izkazalo kot prazna pena. Komunisti hočejo s svojimi lažmi zapeljati spodnještajerskega človeka k sodelovanju, ki vodi naravnost v smrt. Blazno in otroško je, ako nekdo misli, da se z umori in ropanjem na Gorenjskem in Spodnjem Štajerskem lahko »razbremenijo« vzhodno fronto. Prav tako otročja je pomisel, da bi utegnili Sovjetija pomagati tem upornikom. Boljševizem stoji pred uničenjem. Kdor se pobrati z boljševizmom v kakršnikoli obliki, zapade smrti. O tem si mora biti na jasnem vsak Spodnještajerc. Vsako ljubimkovanje s komunističnimi banditi je delovanje proti Führerju in Reichu, pa najsi se odeva s poljubnimi plašči.

Načelno pa ugotavlja proklamacija: Spodnja Štajerska je nemška. Nemška je bila in nemška bo ostala tudi za vse čase. Na podlagi zgodovinskega razvoja in rasne sestave spada spodnještajersko prebivalstvo k nemškemu naroču, od katerega ga loči samo jezik. Po življenju in usodi je bil spodnještajerski človek od nekdaj povezan z nemškim ljudstvom.

Na podlagi teh dejstev nudimo — tako pravi proklamacija — Spodnještajercem največjo šanso: Spodnještajerci in njih potomci lahko zrastejo v nemško narodno in usodno skupnost. Prav tako pa je tudi jasno, da je ta šansa samo enkratna. Zato ni mogoče, da bi se nekdo postavil na stališče: Počaka bom, kaj se bo zgodilo, morda pa imajo le tisti prav, ki so vedno lagali. Kdor bi se postavil na tako napačno stališče, si bo moral pozneje sam pripisati vse posledice. Izkazalo se je, da nasprotniki nemškega ljudstva niso imeli nikdar prav. Proklamacija našteva vse laži, ki so jih trosili nasprotniki Nemčije od izbruha poljske vojne pa vse do danes. Potek vojne vse do

Siegesmeldung aus dem Atlantik
Der Funkmaat stimmt den Sender ab, um die Siegesmeldung aus dem Atlantik in die Heimat zu funken

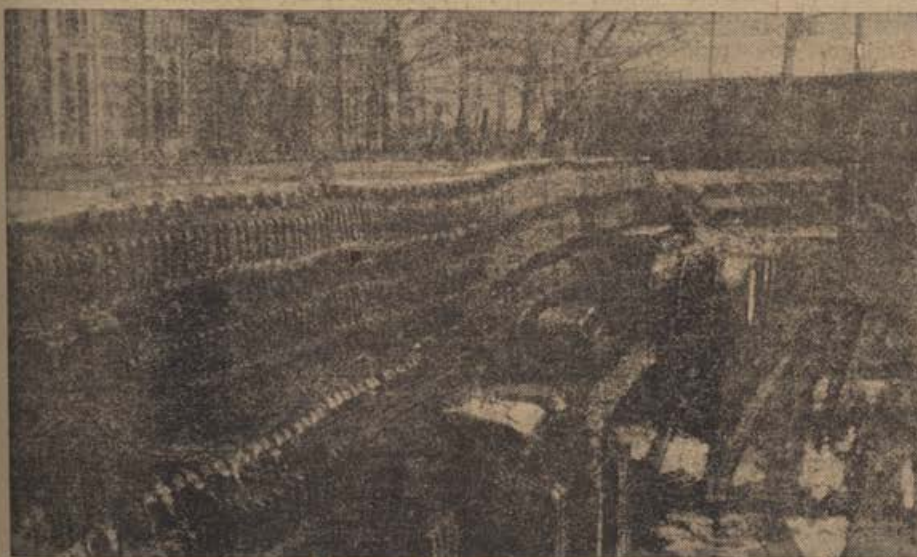
PK.-Kriegsbericht Spich (Sch)

danes je dokazal, da sta bila inicijativa in uspeh v tej veliki vojni vedno in povsod na strani Nemčije in njenih zaveznikov. Vsak Spodnještajerc se mora zavedati teh dejstev. Vsak človek lahko sam odtehta laž in resnico. Sodelovanje Spodnještajercv mora biti tedaj popolno in brez vsakih pričrzkov. Spodnještajerci so že doslej v zgodovini slavnih regimentov 47 in 87 dokazali, da so vredni vojaških tradicij svojih prednikov. Kdor bi se radi tega hotel izmikati častni službi v nemški vojski ali v državni delovni službi, bi počal dokaz svojega nasprotstva in bi se ga moralo smatrati kot dezerterja.

Ob koncu poziva proklamacija spodnještajersko prebivalstvo, naj se ne da begati s strani komunističnih prišepetalcev. Kdor se postavi proti nemškemu narodu in njegovemu Führerju, je naš nasprotnik, ki bo kot tak uničen. S komunističnimi banditi ni in ne more biti nobenega kompromisa. Kdor jih kakorkoli podpira, je nasprotnik in vé, kaj ga sedaj čaka. Ljudstvo pa naj pomaga pri pobijanju teh banditov. Prijaviti je vse, kar bi utegnilo koristiti preganjanju teh zločinov. Ako bi hoteli ti banditi dopovedati, da je to izdajstvo napram lastnim bratom in sestram, je treba vedeti, da za poštenega človeka ni in ne more biti bratimljenja z morilci, roparji in požigalci.

Proklamacija končuje z besedami: Pozivamo Vas k aktivnemu sodelovanju. Naša borba gre za bodočnost nemškega naroda, kateremu pripadate tudi vi. Gre za blagor naših otrok in vnukov. Pravica in resnica sta na naši strani. Po zmagi, ki nam je ne iztrga iz rok nobena sila na svetu, bomo dograjevali našo prekrasno Veliko Nemčijo.

Kdor je proti nam, bo propadel z našimi sovražniki. Kdor je z nami, gre v veliko bodočnost. Naj živi naš Führer Adolf Hitler!«

Benzin in rauhen Mengen

Viele tausende Kanister Benzin sind in langer Reihe aufgestapelt, so daß für alle Fahrzeuge, die an diese Verteilungstelle kommen, genügend Sprit vorhanden ist.

PK.-Kriegsbericht Siedel (Sch)

Kdor je z nami, gre v veliko bodočnost

Organizacija Steirischer Heimatbund je priredila dne 31. maja za obe okrožji Cilli in Trifail 52 zborovanj. Govorniki so ob tej priliki podali v vseh krajevnih skupinah jasno in nedvoumno sliko političnega položaja. Velika udeležba pri teh zborovanjih je pokazala željo spodnještajerskega prebivalstva, ki hoče sedaj ob začetku novih borb na vzhodu slišati iz poklicanih ust pravo sliko položaja. Preko tega je spodnještajersko prebivalstvo manifestiralo svojo odločnost v tem smislu, da spričo jasno potegnene politične fronte s ponosom in zaupanjem stoji Führerju in Reichu z veseljem zaupanjem ob strani. To prebivalstvo odklanja poskuse posameznih neodgovornih elementov, ki hočejo v mirni Spodnji Štajerski sejati nemir. Ljudstvo odklanja z ogorčenjem te elemente in noče imeti nikakega opravka s temi tipi.

Vsa zborovanja so pokazala eno in isto edinstveno sliko. Na stotine in tisoče mož in žena je prišlo iz najbolj oddaljenih vasi, da bi se udeležili teh lepih manifestacij ter si tako pridobili novih moralnih moči za svoje čelo. V Sanntalu, v premogovnem revirju

okrožja Trifail in v hribovju od Grubela do hrvatske meje je dokazalo to prebivalstvo svojo dobro voljo. Spodnještajerci hočejo sodelovati, da bi tako pod vodstvom Heimatbunda zrasli popolnoma v nemško narodno in usodno skupnost.

Pri tej priliki so govorniki na zborovanjih prečitali posebno proklamacijo organizacije Steirischer Heimatbund. Ta proklamacija opisuje odkrito dogodke na Spodnjem Štajerskem ter prikazuje prav nazorno brezvestne poskuse plačanih elementov, ki kot hlapci Moskve vrstijo zločin za zločinom. Proklamacija Heimatbunda je napravila povsod najgloblji vtis. Vsak udeleženec teh zborovanj ve sedaj, za kaj gre v tej borbi in pri čem da je. Nikdo se pozneje ne bo mogel zagovarjati, češ, da ni vedel ničesar o političnem razvoju ter o vprašanih, ki se tičejo tudi vsakega posameznika.

Spodnještajersko prebivalstvo, ki se je 1. 1941 spontano in prostovoljno priznalo k Führerju in Reichu, je to politično veroizpoved dokazalo z nešteti dejanji in požrtvovalnostjo. To prebivalstvo je tudi preteklo nedeljo pokazalo, kje stoji in kje mu je mesto.

Italija v okviru osi in Trojnega pakta

Italijanski zunanji minister grof Galeazzo Ciano je imel te dni v finančnem odboru senata pri obravnavanju budžeta ministrstva zunanjih zadev velik govor o zunanjih politiki kraljevine Italije. Ker je govor preobširen, prevzemamo po diplomatskem dopisniku Agenzie Stefani samo glavne točke italijanske zunanje politike. Te točke so: 1. Volja do borbe. 2. Boj Angliji povsod, kjerkoli se bo poskusila zoperstaviti novemu evropskemu redu. 3. Odgovornost za to, da se je iz evropske vojne izcimila svetovna vojna, nosi vlada Zedinjenih držav. 4. Italija hoče na jugovzhodu Evrope, torej na Balkanu, ustanoviti nov pravičen red pod političnim vodstvom Italije. 5. Italija, Nemčija in Japonska so kot podpisnice Trojnega pakta najtesneje povezane v svrhu izvojevanja končne zmage.

Znani italijanski publicist in direktor dnevnika »Giornale d'Italia«, Virginio Gayda, se bavi v svojem listu z govorom grofa Ciana ter ugotavlja, da ima Italija iz dvojnih razlogov posebne interese na Balkanu. Italija hoče 1. dovesti Balkan v urejen in pojasnjen položaj, da ne bo še nadalje nevarnost za novi red v Evropi. 2. ima Italija že radi svojega geografskega položaja interes, da uredi svoje odnose z balkanskimi državami. Gayda zatrjuje, da lahko uvrstimo akcije osi na Balkanu v tri perijode ali razdobja. V prvi perijodi se je poskušalo priti po mirnih, diplomatskih poteh do sporazuma. Drugo perijodo označuje oborožen vpad oso-

vinskih sil v Grčijo in Jugoslavijo, ki sta pod anglosaksonskim vplivom in boljševiskim hujskanjem hoteli ustanoviti angleško-sovjetsko-grško-srbsko četverozvezo. Tretja perijoda je razdobje obnove in ustanovitve novega reda na Balkanu v sodelovanju z velikimi balkanskimi deželami: Albanijo, Romunijo in Bolgarijo.

Italija — tako piše Virginio Gayda — noče izvajati v Albaniji hegemonije, temveč sodelovanje. Italija noče sužnjevanja, temveč prijateljstva. Slično kakor v Albaniji bo Italija ustanovila tudi v Črni gori nov red. Hrvatska stoji pred težko nalogo obnove svojega edinstva in politične neodvisnosti, ki je bila 20 let tlačena. Pri tem ji bo Italija prav tako pomagala kakor Nemčija.

UMNI KMETOVALEC

O košnji in sušenju sena

»Kaj?! Celo kositi in seno sušiti nas bi radi s peresom učili?! Škoda papirja! Saj je kmečki fant in mož kar ponosen na to, da velja kot dober kosec — seno trositi, obračati in grabiti pa zna vsak otrok na deželi!«

Ne ugovarjamo. Saj tudi ne mislimo v današnjem sestavku razlagati, kako se kosa suče in kako se grablje ali vile pravilno v roke primejo... Ne, marveč je naša želja le, da bi našim kmečkim gospodarjem podali nekaj nasvetov, kako travo in deteljo z najmanjšo izgubo hranilnih snovi in s čim manjšim trudom spraviti kot seno v skedenj. In kdor bo

GOSPODARSKE VESTI

× Pomanjkanje bencina za Zedinjene države katastrofalno. »New York Herald Tribune« se bavi z racioniranjem bencina v Zedinjenih državah ter piše med drugim: »Za noben narod na svetu nima pomanjkanje bencina takih kvrnatih posledic kot za Ameriko, kajti vse gospodarsko življenje USA je zgrajeno na motorizaciji. Bencin je v pravem pomenu besede »življenjska kri« ameriškega gospodarskega telesa. S tega vidika si lahko izven Amerike stoječi krogi predočijo posledice racioniranja bencina. Razdelitev bencina pa ovira tudi dejstvo, da državni uradi ne najdejo dobre volje širokega prebivalstva pri izvedbi racioniranja. Ameriški tednik »Time« pa piše v zvezi s pomanjkanjem bencina, da so morali po železnici transportirati v enem samem mesecu rekordno množino 320.000 barelov bencina, ker je potapljanje petrolejskih ladij po nemških podmornicah vedno občutnejše. Omenjena količina železniških transportov, ki jih pa ne morejo ponoviti vsak mesec, pa znaša komaj 20 procentov dejanske potrebe.

× Srbska narodna banka je praznovala te dni svojo obletnico. S pomočjo generalnega poverjenika za gospodarstvo v Srbiji je bila 1. junija l. 1941. v Beogradu ustanovljena Srbska Narodna banka kot pravna naslednica nekdanje Jugoslovanske Narodne banke. Srbska emisijska banka uživa ne samo zaupanje nemških oblasti, temveč tudi najširših srbskih gospodarskih krogov. S svojo previdno politiko je opravičila v Srbiji zaupanje do dinarske valute, čije relacija napram Reichsmarku ostane slej ko prej nespremenjena.

× Pridelovanje čaja v Turčiji. Kakor poročajo listi, daje turška vlada kmetovalcem, ki bi se bavili s sajenjem čaja, posebne finančne podpore.

× Spomladanska setev se je v Nemčiji letos izvršila pravočasno. Spomladanska setev je bila v Nemčiji zvezana s posebnimi težavami. Jesenska setev se radi ranega mraza in zime ni mogla povsod pravočasno dovršiti. Dolga in huda zima je ponekod uničila jesenske posevke, ki jih je bilo treba preorati. Ker je pomlad zakasnela, so zakasneli tudi spomladanski posevki, in sicer za cele štiri tedne. Kakor poročajo sedaj merodajna mesta, se je kljub temu opravilo pravočasno vsa dela spomladanske pridelovalne kampanje. Kmetovalcem v Reichu so pravočasno dostavili semensko jaro žito, prav tako pa tudi vse kontingente umetnih gnojil. Velike zasluge za dostavo so si priborile Nemške državne železnice.

naša navodila prebral, bo uvidel, da vendarle mnogi, mnogi naši kmetovalci še ne znajo kositi in seno sušiti...

Najprej: kdaj bomo kosili?

Naši fantje pojejo že od pamtivekas »...ko pride sveti Vid, pa pojdemo kositi...« — in v resnici se pri nas glavna košnja sena okoli tega časa (15. junija) prične. Vendar je napačno, če bi se gospodar ravnal s košnjo po koledarskem času!

Kositi je treba, ko je detelja oziroma trava za košnjo »zrela«. Ta zrelost pa pade v prav različen čas, kar je odvisno

od zgodnje ali pozne spomladi, od nadmorske višine, od gnojenja, od sestave travniške ruše itd.

Zato je mogoče glede časa za košnjo dati samo eno splošno in vedno veljavno pravilo: Travnike moramo za seno pokositi takoj, čim začnejo cvesti trave, ki so v dotični travniški ruši najmočnejše zastopane. Detelje pa je treba, posebno v močni zemlji in v dolinskih legah, pokositi, čim se pokažejo prvi cvetovi, ali pa še prej!

Naši kmečki gospodarji na splošno prepozno kosijo. Ako jim naprednejši sosed priporoča zgodnjo košnjo, se navadno izgovarjajo, češ: »Saj sem že pokosil zgodaj kositi, pa sem dobil pol manj sena kot pri poznejši košnji!«

Seveda, kdor računa pridelek samo po teži sena, ali celo samo po vozovih, ki jih pripelje s svojih travnikov, tak gospodar se ne more spoprijateljiti z zgodnjo košnjo. Mi pa smo v prejšnjih številkah našega lista govorili ponovno o tem, da resnična vrednost krme ni odvisna od njene teže, marveč od odstotka in prebavljivosti hranilnih snovi, katere vsebuje. In smo opozarjali tudi na dejstvo, da so hranilne snovi v mladi travi in detelji stodoštote in lahko prebavljive, pozneje pa, ko trave odcvetijo in se začne razvijati na njih seme, preide večina beljakovin iz stebelov in listov v seme, a sladkor, oziroma škrob se spremeni v težko prebavljivo ali celo sploh neprebavno celulozo. Najhitreje »oleseni« lucerna, zato kosimo lucerno v močni zemlji, kjer bujno uspeva, celo prej, kot se sploh pokaže kakšen cvet.

Razlog za zgodnjo košnjo pa je pri deteljah razen boljše kakovosti sena tudi lažje delo. Detelje namreč, posebno če so gosto sejane in bujno rastoče, prav rade poležejo, ako jih ne pokosimo pravočasno. Poležano deteljo pa je s strojem nemogoče kositi, pa tudi ročna košnja poležane detelje je prava muka. Razen tega začne pri prerasi detelji listje na spodnjem delu stebel odpadati in vsled pomanjkanja svetlobe dobijo stebela belo barvo — očitni znak, da smo s košnjo zakasnili.

Če kosimo dovolj zgodaj, je tudi mnogo več verjetnosti, da se bo otava, oziroma druga košnja detelje, dovolj obrastla, ker je v tleh še več vlage in tudi vročina še ni tako huda kot pozneje. Nasprotno pa nam je, ako prvič zgodaj kosimo, mogoče sušiti otavo še ob toplem avgustovem vremenu in tudi od detelje in lucerne dobimo najboljše seme, ako smo prvič z zgodaj kosili.

Nekaj bolj pozno bomo kosili samo travnike, koder ne kosimo otave; pa tudi tu ne smemo čakati, da bi trava olesenela, ker bi s tem že itak skromen pridelek sena izgubil skoraj vso vrednost.

Kako bomo kosili?

Menimo namreč: ali s koso, ali s kosilnim strojem? Dandanes, ko so delovne sile tako drage in jih je včasih sploh nemogoče dobiti, je umestna ročna košnja samo tam, kjer talne ovire (prestrma lega, iz tal štrleče kamenje itd.) sploh ne dopuščajo košnje s kosilnim strojem. Povsod, kjer je košnja s strojem mogoča, pa je ročna košnja v sedanjih razmerah velika potratna delovnih moči. Samo pomislimo, da more kosilni stroj pokositi dnevno 3 do 5 hektarov površine, to je najmanj desetkrat več kot pa kosec s koso, ki le redkokdaj zmore na dan 1 oral ali pol hektara pokositi.

Ne moremo dovolj svetovati kmetovalcem v današnjih časih kosilne stroje skupno uporabljati. Saj povprečen kmet, tudi

če ima recimo 10 hektarov travnikov, ne potrebuje stroja več kot desetkrat po dve uri za vsako košnjo. Če računamo za košnjo mesec dni časa in v tej dobi polovico, to je 15 lepih dni, ter dnevno po 12 ur košnje, lahko en kosilni stroj opravi košnjo na okroglo 80 ha travnikov.

Seveda, takoj pristavljamo, da si skupne košnje ne smemo tako zamišljati, da bi lastnik stroja sam in morda še zastoj naokoli posojal. Pri takem načinu skupne uporabe bi bila kosilnica že pri tretjem posestniku prav gotovo neuporabna, poškodovana, — a nihče ne bi hotel trpeti stroškov za popravilo.

Zato je skupna uporaba kosilnic — kot vsakega stroja — mogoča le tako, da s strojem kosi vedno en in isti delavec, ki je delu in stregi stroja priučen, medtem ko dajo posamezni gospodarji po možnosti vsak svojo vprego k stroju. Seveda morajo plačati tudi delavca, ki kosi in dati primerno odškodnino gospodarju za obrabo stroja.

Da je treba kosilni stroj skrbno mazati, rezilo pogosto brusiti in po vsaki košnji očistiti prsti in ostankov trave s tem, da nožnico rezila z vodnim curkom izbrizgamo — ve vsak skrben gospodar, ki je stroju priloženo navodilo prebral in hranil, ne pa proč zagnal.

Glede košnje same pripominjamo še to, da s strojem ne smemo kositi neposredno po daljšem deževju, ker konji preveč zgajijo premočno rušo. Pač pa je ročna košnja najboljša tik po dežju, ali (če ne dežuje premočno) ob deževnih dneh, ko je zemlja mehka in se trava dobro reže.

Če smo kosili ob suhem vremenu, je treba travo, oziroma deteljo takoj raztrositi. Pri košnji med dežjem ali tik po dežju pa je treba s trošenjem počakati, da se zemlja med redmi osuši in ogreje. (Košnje s strojem ob ali tik po dežju tudi zato ni priporočati, ker stroj obenem kosi in trosi, — s travo pokrita mokra zemlja pa se le počasi osuši.)

V ostalem glede sušenja travniškega sena ni mnogo povedati: čim večkrat ga obrnemo, tem prej je suho. Drobno planinsko seno je suho že takoj prvi dan, če ga vsaj enkrat obrnemo. Običajno pa sušimo seno dva dni, visoko in debelostebelnato dolinsko seno celo tri dni.

Čez noč ostane seno, ako se ni bati dežja, v zgrabkih; če pa vreme ni zanesljivo, ga je treba spraviti zvečer v kopicice, ki — ako so večje in trdno napravljene — brez večje škode prenesejo dva do tri dni deževja.

Deževje je namreč ob času sušenja sena največji strah kmetovalca. Dokler je seno še komaj ovelo, mu dež še ne škoduje toliko, a čimbolj suho je, tem večja je škoda. Seno, ki ga je med sušenjem dež ponovno in dalje časa močil, postane rjavo in celo črno ter izgubi vso krmisko vrednost.

Glede sušenja detelj pa opozarjamo: **Obračajmo deteljno seno čim manjkrat mogoče, posebno potem, ko je že bolj suho!** Z obračanjem se namreč drobijo listi in tako gre v izgubo najboljši del sena.

Zaradi tega je najboljša, deteljo že svežo, takoj ko jo pokosimo, obesiti na takozvane »žične kozolce« (Schwedenreuter), ako nimamo na razpolago pokritega kozolca, v katerega pa obešamo že ovelo deteljo.

Žični kozolci obstoje iz 4 do 6 cm debelih kolov, ki jih v vrstah zabijemo v tla, nanje pa napremo mehko žico (do 2 mm močno). Na 1 ha potrebujemo približno 200 kolov (dolgih okrog 2 m, ošpičenih), ki jih postavimo v vrste do 2 m vsaksebi, vrste pa 20 do 25 m med seboj oddajene,

kakor obilna je pač košnja. Zice je potrebno za 1 ha okroglo 1700 do 1800 m. Napeljujemo jo sproti, ko obešamo deteljo. Navadno pridejo po štiri žice druga nad drugo.

Ker je dovolj iglastih gozdov, sušijo deteljo, — posebno drugo košnjo, ko so kozolci polni žita in ni prostora za deteljo —, na ostrveh ali rogljačah.

V lahki, pečeni, plitvi in kameniti zemlji pa postavljanje ostrvi ni mogoče, niti ne žičnih kozolcev. V takih okoliščinah sušijo deteljo na različnih sušilnih ogrojdih (Trockengerüst).

Seveda, najboljši način sušenja detelje je in ostane obešanje v kozolce, kjer je varna pred dežjem.

In kako bomo seno spravljali?

Da je seno suho, spoznamo po tem, da se steblo zlomi, če ga upognemo, ne pa ovije, in da šumi pod grabljami. Nalagati in spravljati smemo samo dovolj suho, pa zopet ne presuho seno. Premalo suho seno se »vžge«, to je, postane vroče, iz njega se začne kaditi in dobi rjavo barvo. Tako seno je treba vnovič razmetati in posušati do dobra. Presuho seno pa se pri spravljanju drobi: nekaj ga ostane že na travniku, ko nalagamo, nekaj ga ostane kot drobir na kupu, ko zmetavamo na skedenj — in obojega je škoda.

Zato nalagamo bolj malo suho seno kmalu popoldne, ko je vročina največja in seno še ne začne »odjenjevati« ali »odmekati«. Preveč suho seno pa nalagamo šele zvečer, ko je vsled večerne vlage zopet odjenjalo. To velja tudi za suho deteljno seno, katerega jemljemo z ostrvi ali iz kozolcev ob oblačnem vremenu ali pa zjutraj, dokler je še od rose vlažno, da se preveč ne drobi.

Če je deževno leto in ne moremo sena dovolj posušiti, priporočajo, da trosimo med posamezne plasti sena na skednju, ko ga zmetavamo, navadno kuhinjsko sol, ki preprečuje, da bi se seno vžgalo in pokvarilo.

Kako spravljamo pozno jesensko krmo, ki je ni več mogoče posušiti, v shtose, bomo posebej opisali.

Kako izračunamo, koliko sena smo pridelali?

Tudi to je dobro, če vemo in znamo izračunati. V ta namen je predvsem potrebno, da vemo težo sena. Ta pa je zelo različna in moramo vzeti le povprečno težo, ki znaša pri svežem, na voz naloženem senu okoli 70 kg za vsak kubični meter. V skednju tehta 1 m³ vlezanega sena približno 90—100 kg, 1 m³ prešanega sena pa tehta do 300 kg.

Na podlagi teh podatkov si lahko izračunamo težo sena na več načinov: ali izmerimo vsak voz, ki ga pripeljemo in mu določimo težo; ali izmerimo skedenj in tako določimo težo v njem spravljene sena; ali pa izmerimo in določimo težo ene bale prešanega sena ter to težo pomnožimo s številom bal. Tehtanje na mostni tehtnici, ki je seveda najbolj zanesljivo, je mogoče le na veleposestvih, ki posedujejo lastno tehtnico.

Višina pridelka sena je odvisna od rodovitnosti zemlje, od lege, vremena, od gnojenja, od časa košnje, od spravljanja itd.

Prvovrstni dolinski travniki dajo pri nas v treh košnjah do 100 meterskih stotov sena letno, povprečni travniki pa, kjer kosimo le seno in otavo, pa približno 40 q krme, marsikateri tudi samo 20—30 q. Pri eni sami košnji dajejo planinski travniki po 10—20 q sena. Pri manjšem pridelku se košnja več ne splača in je boljše, tak svet popasti!

Spodnja Stajerska zbira staro obleko in tkanine

Aufnahme: Weißensteiner.

Ein Blick in eine der Marburger Sammelstellen

1. junija so pričeli po vsej Spodnji Stajerski v smislu poziva ministra Funka zbirati staro obleko in tkanine. Staro obleko rabijo za milijone delavcev v oboroževalni industriji in v kmetijstvu. Kakor je omenil že državni minister Funk v svojem pozivu, je obraba obleke v oboroževalni industriji vsled težkega dela, drgnjenja, potenja itd. mnogo večja kakor pri tiših ljudeh, ki opravljajo manjša in lažja ter čista dela. Prav tako velika pa je tudi obraba obleke v kmetijstvu. Zbirka, ki je sedaj v teku, je nekaka zahvala domovine napram fronti, saj pomagamo na ta način našim frontnim delavcem na industrijalnem in na agrarnem področju. Vsak podarjen komad stare obleke ali tkanine pomaga zavarovati vpostavitvev po ene delovne sile. Poleg stare obleke, ki je darovalec itak več ne nosi, zbirajo na tudi ostanke tkanin, ki se v tekstilnih tovarnah zopet spremenijo v blago in novo sukno. Staro obleko bodo potom gospodarskih uradov dovedli k čiščenju in popravilu, nakar jo prejmejo posamezni obrati oboroževalne industrije ter kmetijski delavci.

Poziv k darovanju stare obleke in tkanine velja v prvi vrsti našim spodnještajerskim ženam in materam, ki bodo brez dvoma radi volje predložile vse omare, skrinje, podstrešja itd., saj pomaga sleherni dar izvojevati končno zmago.

Za zbirko garujemo sledeče predmete: moške in fantovske obleke (cestne, sportne, obleke za trening, monterke obleke (razne jopiče iz vol-

ne, štucerje, jopiče iz lodna), telovničke, hlače, plašče, klobuke, čepice), nadalje žensko gornjo obleko, bluze, jopiče, krila, plašče, predpasnike. V zbirko pa spadajo tudi stare tkanine in njih odpadki vseh vrst iz volne, bombaža, platna, stanične volne, svile, umetne svile, jute, konoplje, kokosa itd. Nadalje staro, raztrgano perilo, stare kravate, ostanki sukna, gordine, preproge, vreče, klobuki in čevlji iz filca, ostanki motvoza, tudi če je vse to zaoljenc, zamazano ali raztrgano.

Spodnja Stajerska se bo v okviru te velike zbirke rada odzvala pozivu ministra Funka. Pomniti moramo, da pomagamo z vsako darovano nitjo priboriti končno zmago, ki bo v korist in blagor vseh nas in naših potomcev.

MALE VESTI

* Führer je sprejel v petek, dne 29. maja v svojem glavnem stanu v prisotnosti zunanjega ministra v. Ribbentropa znanega borca za svobodo Indije Subhas Kandra Bose-ja v svrhu daljšega razgovora. Poprej je imel Subhas Kandra Bose poseben razgovor z zunanjim ministrom v. Ribbentropom. Boseja je sprejel par dni poprej tudi Mussolini v Rimu.

* Führer pred svojimi častniki. Führer je govoril te dni v Sportpalastu v Berlinu pred 10.000 pravkar povišanimi častniki in častniškimi pripravniki vojske, mornarice in letalstva. Izhajajoč iz nauka nove nemške zgodovine je dal Führer mladim vojakom gesla za njihove naloge v nacional-socialistični vojski. Orisal jim je veliko zimsko bitko ter dejal, da obstoja pravo vodstvo v premagovanju in mojestrovanju težkih situacij in ne v praznovanju cenenih zmag. V globokih in navdušenih be-

sedah je Führer pozval svoje mlade častnike, da zavisi od njihovega držanja na fronti usoda celokupnega naroda. Povsod naj mislijo na to, da je njim in vojakom na vsakem mestu borbe poverjena obramba Nemčije.

* Odkritosrčen diplomat. Dosedanji odpravnik poslov republike Peru v Berlinu, dr. Miguel Cerro C e b r i a n, je prispel te dni v Madrid, od koder bi naj odpotoval domov v Peru. Cebrian pa ni hotel odpotovati v svojo državo, ker se ne strinja s politiko peruanske vlade, ki je pod severoameriškim pritiskom prekinila dne 24. januarja 1942 diplomatske odnose z Nemčijo. Cebrian je podal v Madridu zastopniku španske uradne časnikarske agencije zanimivo izjavo. Dejal je med drugim sledeče: »Zedinjene države korakajo danes skupno z boljševizmom. Velika večina peruanskega naroda je protiboljševiškega mišljenja. Komunistična stranka je v republiki Peru ustavno prepovedana in se smatra vsakega komuniste kot zločinca. Za mene je nepojmljivo, kako zamore peruanska vlada podpirati Rooseveltovo politiko. Edino pravilno držanje za Peru in Ibero-Ameriko v tem svetovnem spopadu je po mojem mnenju stroga nevtralnost.«

* Ljudsko gibanje v Marburgu. V drugi polovici majnika je bilo Standesamtu prijavljenih: 99 (108) porodov, od teh 51 (60) dečkov, 48 (48) deklic; 49 (45) smrtnih slučajev, od teh 30 (23) moškega, 19 (22) ženskega spola. Civilnih porok je bilo 44 (42). — Številke v oklepajih je število iz prve polovice majnika.

* Nemško-turška kreditna pogodba. DNB poroča, da sta Nemčija in Turčija pravkar sklenili pogodbo, po kateri je Nemčija Turčiji stavila na razpolago kredit v znesku 100 milijonov RM. Turčija bo porabila ta kredit za nakup vojnega materiala v Nemčiji. V to svrhu je prispela v Berlin turška tehniška komisija, ki bo sklenila tozadavne pogodbe.

* Mednarodna protiboljševiška razstava v Parizu. V Parizu so otvorili protiboljševiško razstavo, ki jo je 29. maja obiskalo 300.000 ljudi. Razstava je odprta do 15. junija.

* »Potrebujemo 3000 letal in 14 tankovskih divizij«. Avstralija se nahaja v obupnem položaju. Kako daleč so že v Avstraliji, izhaja iz članka, ki ga je napisal izdajatelj lista »Sydney Daily Telegraph«, Brian Penton, v ameriškem listu »Saturday Evening Post«. Članek ima naslov »Pomagajte nam držati Avstralijo!« Penton prikazuje Amerikancem velik pomen Avstralije, ako še Anglija in Amerika sploh hočeta nadaljevati vojno. Ako se hoče Avstralija učinkovito upreti Japoncem, potrebuje po njegovem mnenju 3000 letal in 14 tankovskih divizij. Ta klic iz Avstralije je bliskovito osvetlil obupni položaj Avstralije. Amerika pa tega materiala, tudi če bi ga že imela, ne more spravati svojim zaveznikom v roke, ker ne za dostuje niti ves ameriški in zavezniški ladijski prostor, kolikor ga še imajo, za prevoz vojnega materiala. Pomisliti je treba, da zahtevata Anglija in Sovjetija še veliko več orožja in municije.

* Uporaba ruščine v Besarabiji prepovedana. Po poročilih romunskih listov je prepovedana uporaba ruščine po vsej Besarabiji, ne samo v uradih, temveč tudi v javnem prometu.

* Pandit Nehru noče v Ameriko. Znan voditelj indijskih nacionalistov Pandit Nehru je po poročilih iz Madrasa odklonil drugo povabilo predsednika Roosevelta. Nehru torej ne bo obiskal Roosevelta v Washingtonu.

* **Gospa Čangkajšek na pötu v Ameriko.** Kakor poroča londonski »Daily Telegraph«, se bo gospa Čangkajšek, soproga kitajskega maršala Čangkajška, odpeljala preko Afrike v Severno Ameriko. Tam bo baje skušala angažirati politične kroge za izdatnejšo pomoč Kitajski v njenem boju proti Japoncem.

* **Aretacija romunskega profesorja.** Romunski vseučiliški profesor Pascu v Jas-syju je bil te dni aretiran ter odveden v neko koncentracijsko taborišče. Pascu je namreč v nekem pismu, ki je bilo namenjeno za inozemstvo, žalil Romunsko akademijo.

* **Dan junakov na Madžarskem.** Preteklo nedeljo so po vsem Madžarskem proslavili dan padlih junakov. V Budimpešti je položil šef generalnega štaba general Szombathelyi v zastopstvu regenta Horthyja venec na vzhodnje spomenika neznanemu vojaku. Lepe svečanosti se je udeležila tudi deputacija nemške vojske.

* **Tatvina vojnega plena.** Na pristojnih vojaških mestih opozarjajo prebivalstvo Spodnje Štajerske, da so vse bivše jugoslovanske obrambne naprave in barake skupno z vsem premičnim in nepremičnim gradbenim materialom last nemške vojske. Kdor bi ukradel take stvari ali poškodoval omenjene naprave, ima pričakovati težko kazen.

* **Mehika je napovedala Nemčiji, Italiji in Japonski vojno.** Kakor znano, je Mehika v decembru lanskega leta pod pritiskom severoameriškega predsednika Roosevelta prekinila diplomatske odnose z Nemčijo, Italijo in Japonsko. Te dni pa je mehiški parlament proglasil vojno stanje državam Trojnega pakta.

* **Za borce zimske vojne na vzhodu.** Führer je ustanovil kolajno »Winter-schlacht im Osten 1941/42«. Tej kolajni se pravi tudi Ostmedaille. Je to odlikovanje in priznanje za storitve v boju zoper boljševiskega sovražnika in rusko zimo v času od 1. novembra 1941 do 15. aprila 1942.

* **Potres v Grčiji.** Atenska potresna opazovalnica je zabeležila v ponedeljek proti 10.30 uri več močnejših in lažjih potresnih sunkov. Najbolj so občutili potres v Doridi, kjer se je zrušilo več hiš. Epicenter tega potresa se je nahajal 160 kilometrov zapadno od Aten.

* **Obupen položaj ameriškega trgovskega brodovja.** Njujorški dopisnik lista »Times« poroča svojemu uredništvu, da je položaj ameriškega trgovskega brodovja brezupen. Amerikanci stoje pred zamudnim vprašanjem, ker je sleherna pomoč Amerike zaveznikom brez uporabe trgovskega ladjevja nemogoča. To je tudi razlog, da so množine ameriškega vojnega materiala, ki prihaja v bližnji ali daljni vzhod, mnogo manjše kakor se je želelo. Prav tako trpijo tudi trgovski odnosi med Zedinjenimi državami in Ibero-Ameriko. Nobena tajnost ni več, da potapljuje nemške, italijanske in japonske podmornice angleške in ameriške ladje mnogo hitreje kot jih je mogoče dograditi.

* **Resnica jih bode.** Kanadski minister plovbe, Macdonald, je nedavno izjavil, da se v bodoče ne bo izdajalo podatkov glede potopitev v kanadskih vodah, češ, da ne gre, »da bi se dajalo sovražniku dragoceni podatki«. Pravi vzrok je seveda v tem, da objava teh podatkov ni prijetna...

* **Zaposlitev belgijskih delavcev v Reichu.** V Reichu je sedaj zaposlenih že 300.000 delavcev iz Belgije.

* **Vlada Burme se je končno veljavno preselila v Simlo (Indija).** Tako poroča londonska poročevalska služba.

* **Londonski telefonski promet je zelo trpel vsled nemških bombnih napadov.** Kako težki so bili nemški bombni napadi na London, izpričuje list »Times« (London), ki je nedavno poročal, da so Nemci s svojimi bombami v času od septembra 1940 do septembra 1941 uničili 1695 telefonskih kablov. Čez 500.000 telefonskih vodov je bilo treba popraviti v osem milijonskem mestu. Neuporabnih je nadalje vsled nemških bombnih napadov 50.000 telefonskih javnih govorilnic.

* **Stare avtomobilске gume bodo zasegli v Angliji.** Parlamentarni tajnik angleškega oskrbovalnega ministrstva je pred par dnevi izjavil, da se bavi vlada z načrtom zaplembe stare avtomobilске gume. V ostalem imajo Angleži in Amerikanci glede preskrbe z gumo oziroma kavčukom velike skrbi. Vsled pomanjkanja surovega kavčuka pada produkcija industrijske gume v obeh državah vedno bolj. Pomisliti je treba, da so vzhodnoazijske dežele, ki jih je izgubila Anglija, krile 98% potrebe kavčuka vseh sveta. Sedaj so Angleži in z njimi Amerikanci navezani popolnoma na lastne rezerve in na izdelovanje sintetične (umetne) gume. Sam londonski list »Financial Times« piše, da manjka vsled izgube Vzhodne Azije zaveznikom za vojno tako važna surovina. List tudi ugotavlja, da ameriški načrti glede izgraditve industrije za izdelovanje sintetične gume zaenkrat še niso uresničeni.

* **Novi angleški vrhovni poveljnik Gibraltarja.** Preko Stockholma prihaja vest iz Londona, da je bil generalmajor F. W. Mason Mac Farlane imenovan za guvernerja in vrhovnega poveljnika v Gibraltarju. Farlane je naslednik viscounta Gorta, ki je bil nedavno imenovan za guvernerja in vrhovnega poveljnika na Malti.

* **Leta 1980 samo še 30 milijonov Francozov?** Nazadovanje rojstev je v Franciji tako resno vprašanje, da od nje ga rešitve zavisi obstoj francoskega naroda. Zaenkrat živi 40 milijonov Francozov. Ako Francozom ne bo uspelo dvigniti števila rojstev, ne padlo število prebivalcev Francije v dobrih štridesetih letih na 29.700.000 duš. Od teh prebivalcev pa jih je 11.200.000 starejših kot 55 let. Nekoliko so si Francozi pomagali s posnemanjem nemških ukrepov. V zadnjem polletju so število zakonov zvišali za 23% napram številki v l. 1940. Število rojstev v l. 1940. je celo za 11,3% višje kot v drugi polovici l. 1939. in samo za 4,4% manjše nego l. 1940. Kljub temu pa dosedanji naporji ne bodo zadostovali za rešitev Francije pred raznaroditvijo.

* **Graditelj vojne luke Helgoland 70 let star.** Führer in vrhovni poveljnik oborožene sile je poslal ministerialnemu direktorju Alfred Eckhardtju v znak priznanja za zasluge, ki si jih je pridobil za vojno mornarico, ob 70. rojstnem dnevu svojo sliko s podpisom. Slavjenec je graditelj vojne luke Helgoland ter si je na ta način pridobil zasluge za izgraditev nemške vojne mornarice.

* **Madžarska mladina ne sme politizirati.** Madžarska vlada je izdala odredbo, ki prepoveduje mladeničem do 18. leta starosti vsako politično udejstvovanje ali pripadnost h kakoli politični stranki. Mladi ljudje se smejo na Madžarskem uveljavljati samo v državni mladinski organizaciji.

* **V Južni Afriki stalno vre.** Preteklo nedeljo je nastalo v raznih delih Pretorije več požarov, ki so zavzeli velik obseg. Telefonski vodi k postaji za priglaševanje požarov so bili prekinjeni. Gasilske čete so bile dvakrat napačno alarmirane.

* **Inozemstvo in vojni položaj.** Pomembni rezultati nemške podmorniške vojne v mesecu maju so napravili v nevtralnem inozemstvu silen vtis. Ta izid dokazuje bojazen angleških in ameriških strokovnjakov, da Anglija in Amerika ne bosta mogli izravnati izgub ladij z dograjevanjem novih edinic. Vsled tega je postalo tudi vprašanje velikopotezne kontinentalne ofenzive zelo kočljivo, ker primanjkuje ladij. Tudi poročila dopisnikov-očividcev s fronte pri Harkovu so napravila močan vtis, kar velja zlasti za opis fronte v švedskem listu »Svenska Dagbladet«. Ta opis je tem pomembnejši, ker dokazuje vso probojno silo nemških strmoglavcev in tankov. Z največjo napetostjo je koncentrirana pozornost na severoafriško fronto, kjer še sicer smatrajo situacijo kot dvorezno, vendar se pričakuje, da bodo Rommelovi tankovski odredi povzročili novo iznenadenje.

* **Brat angleškega kralja, vojvoda gloucesterski, je prispel te dni v transjordansko glavno mesto Amann, kjer je imel razgovore z emirjem Abdallahom.** Do razgovora z arabskimi voditelji ni prišlo, ker se povabljeni Arabci niso odzvali povabilu.

* **Roosevelt lovi svoje kaline z dolarji.** Kakor poroča dopisnik španske uradne časnikarske agencije Efe iz Guatemale, je postal Roosevelt v poslednjih šestih mesecih zelo radodaren s krediti za iberoameriške države. Denarja dobijo, kolikor jim drago. Dolarski krediti se pa ne uporabljajo samo za obrambne naprave, oboroževalne industrije, ceste, železnice itd., temveč tudi za gospodarske panoge, ki z vojno nimajo nikakega pravega opravka. Vsak dan prinašajo listi poročila o takih kreditih po milosti g. Roosevelta. Tako je prejela Nicaragua pol milijona dolarjev za neke sanitetne naprave. Costa Rica dobi kredit za izgraditev zavoda za tropsko kmetijstvo. Jutri bodo dobile Brazilija, Kolumbija, Venezuela kredite za slične svrhe. Stvar izgleda za dotične države zelo mikavno, toda ti krediti niso bili dani iz ne-sebičnih nagibov. Roosevelt si je kot protiuslugo zagotovil dobave surovin in odjem ameriških fabrikatov. Roosevelt je namreč mnenja, da je ta ali ona država tem poslušnejša, čim bolj je finančno odvisna. Prav gotovo bodo Amerikanci zahtevali danes ali jutri visoke obresti za posojila, ki jih južnoameriške vlade lahko miselno sprejemajo iz Rooseveltovih rok. Na koncu bodo te države izgubile še svojo samostojnost. Najboljši dokaz za to trditev so po mnenju španskega dopisnika tisočeri ameriški tehniki, ki so se pojavili po vseh južnoameriških državah. Roosevelt si pač išče nadomestila za v Evropi in Aziji izgubljen upliv.

* **Čile izjavlja.** Čilenski notranji minister Morales je govoril te dni po radiu. Zahteval je sodelovanje prebivalstva v teli težkih časih ter je med drugim dejal, da položaj republike Čile ni obupen, pač pa težaven. Čile se nahaja v vojnem stanju, meje niso ogrožene, dežela tudi ne trpi vsled neposrednih posledic vojne, pač pa mučijo deželo neizogibne posledice svetovne vojne.

* **Pariz se je slovesno poslovil od žrtev angleških letalskih napadov.** Preteklo nedeljo predpoldan so v pariških predmestjih Colombe in Genevilliere svečano pokopali 50 žrtev zadnjih angleških letalskih napadov na Pariz. Pogreba se je udeležil admiral Platon kot zastopnik maršala Petain-a. V sredo pa so pokopali žrtve teh napadov tudi v drugih pariških predmestjih ter v Suresne-u.

* General Creuwell v angleškem ujetništvu. Kakor poroča nemško vrhovno poveljstvo, se general oklopnih čet Creuwell po nekim izvidniškem poletu na afriški fronti ni več vrnil. Po poročilih angleške poročevalske službe se nahaja general Creuwell v angleškem vojnem ujetništvu.

* »Vojna v Vzhodni Aziji je sveta vojna«. Tako je dejal predsednik japonskega informacijskega urada, Tani, v nedavnem govoru po radiu. Sedaj gre za to, je nadaljeval, da se ustvari nov, pravičen red. Japonski narod si mora ustvariti enotno notranjepolitično črto, ki je potrebna ne samo za odstranitev vseh anglo-ameriških motilnih manevrov, temveč tudi za izvedbo velikih nalog. Na ta način bo japonski narod opravičil zaupanje Nemčije in Italije. Ogromne kulturne sile Japonske, ki se ogledujejo v zrcalu svoje 3000letne kulture, morajo priti do izraza v vsej Veliki Vzhodni Aziji.

* Turčija ima rekordni proračun. Turški državni proračun je letos prvokrat presejal številčno mejo 500 milijonov turških funtov. Finančni minister je razen tega zahteval še pristane parlamenta h kreditu v višini 120 milijonov funtov za obrambne svrhe.

* Vesti iz Ljubljane. Po štetju z dne 31. decembra 1940 je štela Ljubljana 33.955 prebivalcev. Današnja Velika Ljubljana šteje 91.613 prebivalcev, in sicer 41.733 oseb moškega in 49.880 oseb ženskega spola. Plošev mesta je od 1. 1900 do danes narasla od 3533 na 6338 hektarjev. Močan porast prebivalstva je posledica inkorporacije številnih okoliških občin. — V Ljubljani so nedavno na slovesen način otvorili podružnico denarnega zavoda »Banca di Roma«. Nahaja se v poslojpu bivše »Češke industrijalne banke« na Marijinem trgu.

* Letalski napad na mesto Ipswich. Kakor omenjamo na drugem mestu, je nemško letalstvo v noči na 2. junija izvedlo težak napad na oskrbovalno pristanišče Ipswich na jugovzhodni obali Anglije. Že tedaj, ko je prvi val nemških bombnikov prišel v bližino, je bil napaden od mnogih angleških lovcev. Angleške protiletalske baterije so poskušale skupno z žarometi preprečiti nemški polet, toda nemška letala so prebila oklep ter vrgla svoje bombe na mesto in pristanišče Ipswich. Mesto šteje 88.000 prebivalcev. Tisoči bomb so povzročili v vseh delih obsežne požare. V pristanišču so bile povzročene silne eksplozije. Vsa nemška letala so se vrnila nepoškodovana domov.

* Prepoved listov v Švici. Švicarske vojaške oblasti so prepovedale tednikoma »Die Front« in »Der Grenzboten« izhajanja za dobo štirih mesecev. Socialdemokratska lista »La Sentinelle« in »Le Peuple« bosta za dobo dveh mesecev cenzurirana pred vsakokratnim izhajanjem. Mnogo razširjen tednik »Weltwoche« je bil skupno z nekim socialdemokratskim listom javno posvarjen »radi enostranskega prikazovanja ter vrednotenja vojnih dogodkov«.

* Nova ureditev izdaje tobaka. S 1. junijem so stopile v veljavo razveseljive spremembe v oddaji tobaka. V glavnem bi bilo omeniti, da bodo dobili kadilci cigaret po 2½ Rpf (Drama in Vlasta) maksimalno 8 komadov na en odrezek. Na dva odrezka se bo nadalje dobilo tri viržinke. Za 50 gramov cigaretne tobaka se bo zahtevalo sedem odrezkov. Ostale določbe ostanejo v veljavi. Za cigarete, ki stanejo (brez vojne doklade) več kot 2½ Rpf, velja določba maksimalno 6 komadov na en odrezek.

* Italijanski miličniki odidejo na vzhodno fronto. Mussolini je preteklo nedeljo pregledal o priliki neke parade več edinic fašistične milice, ki bodo v kratkem odšle na vzhodne fronte. Mussolini je pozdravil pri mimohodu vsako teh edinic s fašističnim pozdravom ter jih je zaprisegel. Šef generalnega štaba milice pa je izdal dnevno povelje, v katerem je izrekel črno-srajčnikom bataljonov »Leonessa« in »Monte Ballo« Mussolinijevo priznanje.

* Drago plačan letalski napad. Kakor je sporočilo vrhovno poveljstvo nemške vojske, so angleški bombniki na terorističen način napadli notranje mesto Köln, kjer je nastala vsled eksplozij in požarov velika škoda, zlasti v stanovanjskih predelih mesta, na več javnih poslojpih (treh cerkvah in dveh bolnišnicah). Pri tem bombnem napadu, ki je veljal izključno civilnemu prebivalstvu, je imel sovražnik izredno težke izgube. Nočni lovci so namreč skupno s protiletalsko artilerijo zbili 37 angleških bombnikov, ki so napadali v valovih, na tla. Londonska poročevalska služba je v nedeljo celo zatrjevala, da se 44 angleških letal ni povrnilo s tega napada. Angleži so svoj barbarski napad na civilno prebivalstvo mesta Köln potemtakem zelo drago plačali.

* Konec spomladanskih sanj naših sovražnikov. »Svenska Dagbladet« je objavil zanimivo poročilo svojega dopisnika o bitki pri Harkovu. Dotični dopisnik piše, da je bila obkolitev treh boljševiških armad s strani nemških čet najkласičnejša obkoljevalna operacija nemškega generalnega štaba. Bitka je pričela z boljševiškim poskusom obkolitve nemških čet z dvema udarnima kolonama, ki bi se naj bilo združile zapadno in severozapadno od Harkova. Končala pa je ta bitka s spremembo vlog, namreč z uničenjem obkoljevalcev. Dopisnik dr. Jensen opisuje nato bojišče ter pravi, da je izgled bojišča tako strašen, da tega ni mogoče opisati. To je bil pravi in pravcati pekel. Tudi finski listi vrednotijo velikansko obkoljevalno bitko pri Harkovu. V komentarjih omenjajo sumljiv molk Moskve in previdno, v Londonu razširjeno vest o »odmoru« v tej bitki. S tem so že neposredno priznali sovjetski poraz. Nek slovaški list izraža mnenje, da pomeni poraz pri Harkovu tudi poraz za Anglijo in Zedinjeno državo. Ti dve sili stolita sedaj ob grobu svojih sanj. Mislili sta namreč, da bo Timošenkova spomladanska ofenziva ro-

dila tudi njuno »pomlad«, vendar se je vse izjalovilo.

* Poostrene določbe glede potnih listov. Ministrski svet za obrambo Reicha je izdal te dni nove odredbe glede kazni v zadevah potnih listov in listin. Odredba prinaša poostrene kazni za prestopke v takih slučajih. V interesu vsakogar je, da skrbno pazi na svoj potni list ali druge listine, kadar prestopa državno mejo. Nova je določba, da je treba izgubo potnega lista ali sličnega dokumenta takoj prijaviti prvi policijski oblasti, sicer bo dotična oseba kaznovana.

* Pozabljivi profesor. Italijanski profesor Bruno Bonomi je te dni na vožnji iz Benetk v Padovo izgubil v vlaku kožnate aktovko. V aktovki se je nahajala posoda iz svinca in v njej je bilo 30 miligramov radija. Ta radij, čija vrednost je skoro nenadomestljiva in ki bi bil imel služil edinole znanstvenim svrham, še doslej niso našli, čeprav je italijanska policija alarmirala vse postaje pred Milanom. Tudi stroga kontrola potnikov ni nič pomagala.

* Lord Vansittart je zbesnel. Znam sovražnik vsega, kar je nemško, lord Vansittart, je imel pretekli petek v Londonu govor, ki izpričuje vso pokvarjenost tega angleškega spletkarja. Lord Vansittart je dobesedno dejal: »Ko bo ta vojna končana in ko bodo ležali Nemci na tleh, ne smemo poslušati nikogar, ki bi nam hotel dopovedati, da jih je treba zopet dvigniti. Imamo zadnjo šanso našega življenja. Prosim vas, da jo zgrabite! Tretje vojne, slične obema dosedanjima, civilizacija pač ne bi mogla preboleti«. Kakor je razvidno iz Vansittartovih besed, Angleži že čutijo, da so njihovi dnevi šteti. Angleži besnijo, ker jih grozi pomanjkanje ladij zadržati. Ker smo tudi mi skromnega mnenja, da človeštvo ne bi preneslo še tretje svetovne vojne, mora biti že sedaj konec angleške oholosti in stremjenja po svetovni nadvladi.

* Nečastno postopanje dveh rimskih aristokratov. V Rimu sta bili dve pripadnici italijanskega plemstva obsojeni na tri oziroma eno leto pregnanstva. Udeležili sta se namreč 9. maja poslovnega sprejema za nekega ameriškega diplomata, ki je čakal na svoj odhod v Lizbono. Gostiteljico in njene italijanske goste so zaprili.

Nareči, Štajerskega Gospodarja!

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek 11. uri. Male oglase se prevzame samo veljavnih poštih znamkah Najnižja

tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro sprejemanja oglasov je v četrtlet ob protipredplačilu, iz podeželja tudi v cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Razno:

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Übernehme jeden Dienstag zur bestmöglichen Verwertung:

Schlachtvieh aller Art

am Schlachthof in Marburg (Drau). — Josef Leitner, Viehhandels-Agentur, Marburg (Drau), Schlachthof. 739-1

Proteze, aparate za oporo, pasove za kile, telesne obveze, gumijaste nogavice in vložke za ravna stopala izdelujejo Spezialwerkstätten für Prothesen u. Bandagen F. EGGER, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 762-1

Kmetovalci pozor!

Velika izbira vsakovrstnih kos in srpov pri Maxu Weiβu, preje Justin Gustinčič, trgovina z železnino, Nagystraße 14, Marburg. Kupim vsako množino starega železja in metalov. 824-1

18-letni slaboumni fant,

nem, sključene postave, obleden v sivo obleko z rumenim klobukom ter bos je neznanokam izginil. Kdor ga vidi, naj ga proti povrnitvi stroškov vzame v varstvo in javi na naslov: Roschker Straleck, Rupert in den Bücheln. 827-1

Temnozelen Hubertus plašč

brez kapuce in volnene rokavice so mi izgubile 23. maja opoldne v kolodvorski restavraciji v Cilli-ju. Kdor mi pomaga najti plašč, dobi nagrado. Johann Pawlik, Cilli, Steiergasse 6. 828-1

Gospodično

v črni obleki, ki se je 20. maja z večer-
nim viakom skupno z dvema gospodoma
vozila iz Marburg-a do Feistritz-a, prosim
za naslov. Dopisi na upravo pod »Diskret-
nost«. 835-1

Veliko

kromatično harmoniko

zamenjam za manjšo. Brunndorf, Bern-
reitergasse 20. 844-1

Lestvenice

(Leiterwagen) menjam za ponošeno oble-
ko. Marburg, Kaserngasse 3. 843-1

Mizarji in izdelovalci**stolov pozor!**

Potrebujem večjo količino miz in stolov.
Kdor mi jih lahko izdeluje, naj piše na
J. Putschko, Marburg/Drau, Triester-
straße 57. 850-1

Iščem stanovanje

na deželi. Pripravljena sem pomagati v
gospodinjstvu. 852-1

Kupim:**Vinsko stiskalnico**

na »Krik« kupim. Ponudbe na Graf Jo-
hann, Pölschach. 820-3

Kupujem:

Breje koze,

na sveži doji. In koze z mladiči sanske
pasme. Graf Johann, Pölschach. 826-3

KUPIM dobro ohranjeno moško
kolo. Johann Steiner,
Lasse 34, Willan. 853-3

Preselitev!

Naznanjam mojim cenjenim strankam, da se preselim z mojo, že 38 let
obstoječo trgovino, iz Burggasse 7 v Herrengasse 5.

Obenem se zahvalim za dosedanje zaupanje ter prosim za obilen obisk
v mojih novih prostorih. 830

FRANZ BELA**pepr. F. PODGORSCHKE**

bandažist in rokavičar,
specijalna zaloga rokavic in nogavic.

Marburg a. d. Drau, Herrengasse 5**Geschäftseröffnung
Otto Planinz - Cilli**

Gebe der Bevölkerung Untersteiermark bekannt, dass ich in
Cilli, Herrengasse Nr. 3 ein Eisen- u.
Farbwarengeschäft eröffnet habe

Vertretungen und Lager: Heinrich Kieffer, St. Lorenzen, Sensen- und
Sichelwerke. — Kristof Morokutti, Leoben, Naturwetzsteine. — Hans
Detitscheg, Wöllan, Holzindustrie. — F. Faritsch & Söhne, Eisen- und
Maschinengießerei, Marburg. 813

Kupim stružnico (Hobelbank)

po možnosti tudi z orodjem. Ponudbe na
J. Putschko, Marburg, Triesterstraße 57.
851-3

Kupim mlatilnico in motor

v dobrem stanju. Celi opis garniture! —
Franz Krainz, Aitberg 15, Stainzthal, Bad
Radein. 861-3

Prodam:**Prodam vola**

simentalske pasme, starega 21 mesecev.
Mlakar Vinzenz, Partin 122, Leonhard in
Bhl. 821-4

Gramofon v kovčku s ploščami za
150 RM prodam. Graf Johann, Pölschach.
825-4

Prodam motocikel

znamke »Puch«, 4,5 PS, 220 ccm, za 250
RM. Smolak Mihael, St. Daniel, Post
Prävali. 836-4

Služba išče:**Iščem službo skladiščnika**

ali kaj podobnega. Bil sem 19 let oskrb-
nik in skladiščnik v sanatoriju na Wurn-
berg-u. Georg Zawjalow, Wurnberg bei
Pettau. 798-5

Absolventka

3. razreda Hauptschule, iz dobre hiše, se
želi izučiti v trgovini, najraje v Mar-
burg-u ali bližnji okolici. Cenj. ponudbe
na naslov: Maria Goschek, Türkendorf 19,
P. Windischgraz. 838-5

Sprejemamo hranilne vloge, dajemo posojila in kredite

Če rabite nasvet, potem se obrnite na naše podružnice v Windischgraz,
Windischfeistritz, Mahrenberg in Gonobitz ali pa na upravnike naših
poslovalnic v Pölschach - Karl Sima, trgovec, Hölldorf 25 — Rast -
Ferdinand Oswald, gostilničar, Rast 20 in Zellnitz a. d. Drau - Johann
Lipar, gostilničar, Zellnitz a. d. Drau 5 8370

STADT- UND KREISSPARKASSE
HAUPTANSTALT - MARBURG A. D. DRAU, HERRENGASSE 36

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

WIRTSCHAFTSKAMMER STEIERMARK

An alle Handelstreibenden in der Untersteiermark

Um nunmehr auch die organisatorische Eingliederung innerhalb der gewerblichen Wirtschaft in der Untersteiermark durchzuführen, werden diejenigen Gewerbetreibenden, die nachgeführte Gewerbe ausüben, zur **umgehendsten Meldung aufgefordert**:

1. Gewerbe nach Schaustellerart:
 - a) Inhaber von Karusseln, Fahrgeschäften aller Art, Schießhallen, Spielbetrieben aller Art,
 - b) Inhaber von Zirkusen, Arenen, Wander-Varieté's.
 2. ambulanter Warenhandel:
 - a) Marktferanten, die befugt den Handel mit Waren aller Art, auch eigener Erzeugung, auf Jahr- und Krammärkten ausüben,
 - b) Inhaber von Hausierberechtigungen und Berechtigungen auf den Handel im Umherziehen,
 - c) Inhaber von Wandergewerbescheinen (Scherenschleifen, Schirmreparatur, Kesselflickerei usw. im Umherziehen).
 3. ambulanter Lebensmittelhandel:
 - a) Handel mit Lebensmittel aller Art auf Verkaufsständen (Wochenmarkt),
 - b) Handel mit Lebensmittel aller Art in Verkaufshütten (Kiosken).
- Die Meldung ist unter Angabe der Gewerbeart (oben 1—3), Vor- und Zuname, genaue Wochenanschrift an die 829

Wirtschaftskammer Steiermark, Unterabteilung ambulantes Gewerbe,
G r a z, Burggasse Nr. 6/1

zu erstatten.

Aufforderung

Betrifft: Mitgliedschaft beim Steirischen Heimatbund.

Alle Angehörigen der Bevölkerung aus den befreiten Gebieten der Untersteiermark, die ihren Aufnahmeantrag in den Steirischen Heimatbund gestellt haben, ihre Mitgliedskarte jedoch nicht ausgefolgt erhalten konnten, da sie ihren ständigen Wohnsitz nach dem 14. 4. 1941 innerhalb der Untersteiermark gewechselt und bisher auch keinen Ablehnungsbescheid erhalten haben, werden aufgefordert, zum Zwecke der Klärung ihrer Mitgliedschaft ihre derzeitige Anschrift an das Verwaltungsamt der Bundesführung, Arbeitsgebiet Mitgliedschaftswesen des Steirischen Heimatbundes, Marburg/Drau, Tauriskerstraße 12, umgehend bekanntzugeben.

Diese Bekanntgabe hat weiteres zu enthalten:

Vor- und Zuname,
Geburtsdaten,
Geburtsort, sowie die
Ortsgruppe des Steirischen Heimatbundes, bei welcher seinerzeit der Antrag um Aufnahme gestellt wurde.

Auch die Angehörigen solcher Antragsteller werden aufmerksam gemacht, gegebenenfalls für dieselben Anschrift und Daten bekanntzugeben, da die Mitgliedschaft zum Steirischen Heimatbund mit staatsrechtlichen Folgen verbunden ist. 812

Der Leiter des Verwaltungsamtes des Steirischen Heimatbundes:
gez. **Hruby, e. h.**

Služba dobi:

Wachmänner für die besetzten Gebiete im Westen gesucht. In Betracht kommen in erster Linie Rentner, Pensionisten und einsatzfähige Invalide, sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Bewerber, welche bereits in einem kriegswichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder dafür in Frage kommen, scheiden aus. Unbescholtenheit ist Voraussetzung. Anfragen sind an die zuständigen Arbeitsämter zu richten. Nähere Auskünfte durch die Dienststelle in Graz, Sackstraße 27, Tel. 42-42. Thiel Rudolf, Werbeleiter. 424-6

Sprejmemo šivilje

s takojšnjim nastopom. Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenöcker, Cilli-Unterkötting. 834-6

Sprejmem takoj fanta

ki ima veselje do vrtnega dela. Vrtnarstvo Ranner Konrad, Marburg, Gornikogasse 7. 788-6

Gospodinjo za srednje vinogradno posestvo iščem. Nastop čimpreje. Služba stalna. Ponudbe pod »Zanesljiva« na upravo. 787-6

Samostojno kuharico

sprejmem s 1. julijem. Vprašati v trgovini Burggasse 18, Marburg. 818-6

Zanesljivo služkinjo

za gospodinjstvo v pekarni iščem. Vprašati: Kärntnerstraße 11, Marburg. 819-6

Čevljarski pomočnik

išče dobro službo v bližini Marburg-a. Sposoben za vsa strokovna dela. Ponudbe na upravo pod »Čevljars«. 846-6

Hlapca, samskega,

samo h konjem, brez poljedelskega dela, sprejme Karl Goldschnig, Kunstmühle, Frauheim bei Marburg. Ostalo po dogovoru. 849-6

Iščem frizerko.

Hrana in stanovanje po želji v hiši. Ponudbe na upravo pod »Marburg«. 839-6

Sedlarskega pomočnika

sprejmem takoj. Besiak Johann, Sattler, Marburg/Drau, Bubakgasse 33. 842-6

Kovaškega vajenca

z vso oskrbo sprejmem takoj. Vinzenz Topolovetz, Lichtenegg i. d. Kollos. 833-6

Pridno služkinjo vajeno vsega dela, ki pomaga tudi v kuhinji, se takoj sprejme. Predstaviti se je v kavarni Viktringhof, Marburg, Viktringhofgasse 30. 672-6

Zanesljivo, pridno natarcarico

in dekle za kuhinjska in druga dela sprejme Vollgruber, Marburg, Hindenburgstraße 17. 795-6

Sprejemem takoj vajenca

Fr. Ambrosch, Bau- und Galanterie-spenglerei, Marburg-Drauweiler, Zwettendorferstraße 2. 858-6

Služkinjo ali šole prosto deklico sprejemem. Nudi se ji nemški in gospodinjski pouk. Ponudbe pod »Nemška družina Marburg« na upravo. 856-6

Perfektno kuharico

in dekle za kuhinjo sprejemem. Vprašati: Marburg/Drau, Dampplatz 5. 857-6

Sprejemem zdravo dekle za pomoč v gospodinjstvu. Emma Kowatschitsch, Marburg, Mozartstraße 28 a. 855-6

Ženitve - Dopisi:

Gospod srednjih let

z dobro idočo obrtjo, želi v svrhu ženitve poznanstva z gospodično od 28—30 let, po možnosti šiviljo. Resne ponudbe s sliko, ki se vrne, na upravo lista pod »Mirno življenje«. 822-7

37-letni gospod

želi v svrhu ženitve poznanstva z gospodično, tudi ločenko ali vdovo. Naslov v upravi. 816-7

Pošten fant s stalno službo

želi v svrhu takojšnje ženitve, radi prevzema posestva, poznanstva s čednim, od 18—23 let starim kmečkim dekletom. Nekaj premoženja ali dota zaželjena. Ponudbe s sliko na upravo pod »Mirni dom« 837-7

Fant srednjih let

Iz Marburg-a, čevljar, želi poznanstva v svrhu ženitve s pošteno in iskreno gospodično. Resne ponudbe pod »Rdeči nagelj« na upravo. 845-7

18-letna gospodična

želi v svrhu skupnih izletov spoznati inteligentnega gospoda od 24—28 let. Ponudbe z sliko na upravo pod »Skupna sreča«. 847-7

23-letna gospodična

vešča gospodinjstva, želi znanja v svrhu ženitve z resnim gospodom od 25—38 let starim, najraje železničarjem ali slično. Samo resne ponudbe s sliko in naslovom pod »Samo moj« na upravo. 848-7

Izobražena gospodična

v premoženjem v posestvu želi znanja v svrhu ženitve z železničarjem od 40—50 let. Ponudbe pod »Iskrenost« na upravo. 860-7

OGLAŠUJTE!

Der Oberbürgermeister der Stadt Marburg a. d. Drau

Bekanntmachung

Zur Hebung der Tierzucht und Erzielung einer einheitlichen Rasse hat die Stadt Marburg eine größere Anzahl von Zuchtstieren der Simmentaler Rasse angekauft.

In Hinkunft dürfen Kühe nur von den, bei nachstehend genannten Grundbesitzern zur Wartung eingestellten Zuchtstieren gedeckt werden.

Eine Decktaxe wird nicht eingehoben und darf auch von den Stierhaltern nicht verlangt werden.

A) Die Zuchtstiere sind bei folgenden Grundbesitzern eingestellt:

Bezirksdienststelle Leitersberg:

1. Bodenamt Marburg a. d. Drau, Wirtschaft Wretzlhof, Potschgau, Grazerstraße Nr. 38;
2. Kiffmann Amalie, Freidegg Nr. 10;
3. Voller Hermine, Koschak Nr. 59;

Bezirksdienststelle Gams:

1. Viktor und Helene Urschitz, Proseckerhof, Tresterntitz;
2. Oberverwaltung Marburg a. d. Drau, Stammbetrieb Pfarrhof Gams;
3. Bodenamt Marburg a. d. Drau, Wirtschaft Grmek, Roßbach Nr. 97.

Bezirksdienststelle Drauweiler:

1. Reibenschuh Anton, Drauweiler, Friedhofgasse Nr. 12;
2. Schmiermaul Rosa, Drauweiler, Am Ufer Nr. 8;
3. Schlamberger Anton, Zwettendorf Nr. 29;
4. Faritsch Josef, Zwettendorf;
5. Macher Franz, Lendorf Nr. 33;
6. Lorbek Stephan, Lendorf Nr. 8.

Bezirksdienststelle Kötsch:

1. Lobnik Helene, Kötsch Nr. 116;
2. Papesch Lorenz;
3. Wisotschnigg Anton, Ober-Kötsch Nr. 26;
4. Roth Fritz, Roßwein Nr. 37;
5. Meschitschek Anton, Roßwein Nr. 37;
6. Frangesch Franz, Wochau Nr. 31;
7. Friedl Josef, Rogeis.

Bezirksdienststelle Rotwein:

1. Bodenamt Marburg a. d. Drau, Gutsverwaltung Schloß Windenau;
2. Bristownik Franz, Unter-Rotwein Nr. 22.

Bezirksdienststelle Lembach:

1. Fank Max, Pickerdorf Nr. 32;
2. Dr. Ernst Reiser, Pickern;
3. Bodenamt Marburg a. d. Drau, Gutsverwaltung Viktringhof.

B) Weiters sind bei folgenden Besitzern angekörte Stiere zur Deckung vorläufig noch zugelassen, die ebenfalls unentgeltlich zur Verfügung stehen:

1. Zebe Hermann, Ober-Kötsch;
2. Klinz Stephan, Wochau;
3. Wisotschnik Franz, Rogeis.

Marburg, den 28. Mai 1942.

gez. K n a u s.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE E 2/47/1942

Bezug von Eiern

In der 37. Zuteilungsperiode werden in der Untersteiermark auf den Abschnitt d 36 der Reichseierkarte nachträglich noch 2 Eier ausgegeben. Diese Ausgabe erfolgt auf Grund des Bestellscheines Nr. 36 der Reichseierkarte.

Außerdem gelangen auf den Abschnitt a 37 der Reichseierkarte 2 Eier, auf den Abschnitt b 37 der Reichseierkarte 1 Ei in der 37. Zuteilungsperiode zur Verteilung.

Die Ausgabe der Eier erstreckt sich auf den gesamten Versorgungsabschnitt und erfolgt daher in der Zeit vom 1. bis 28. Juni 1942.

Um einen Doppelbezug zu vermeiden, sind die Verteiler verpflichtet, die Einzelabschnitte d 36, a 37 und b 37, die an der Reichseierkarte verbleiben, durch Aufdruck ihres Firmenstempels zu entwerten.

G r a z, den 26. 5. 1942.

gez. Dr. Artner.

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

JOHANNES RIEMANN
CAROLA HÖHN
GRETE WEISER
URSULA DEINERT
RUDOLF PLATTE
THEO LINGEN

in dem wirbeligen Lustspiel:

SonntagskinderFür Jugendliche unter 14 Jahren
nicht zugelassen! 859**Verloren goldene
Ohrgehänge**

sehr wertvolles Andenken, in Gams oder
am Wege nach Marburg. Der redliche
Finder wird gebeten, gegen 100 RM.
Finderlohn abzugeben in der »Marburger
Druckerei«, Badgasse 6. -1

Izgubil se e**mlad volčji pes!**

Kdor ga ima, naj ga vrne proti nagradi.
Klirn Johann, St. Gertraud, Post Tüffer.
862-1

Schöne Simmentaler-Kälbin

trächtig, auch für Gespann geeignet, zu
verkaufen. Johann Toplak, Wintersbach
Nr. 81, P. Barbara bei Marburg. 854-4

**En železniški voz prvovrstnih
simentalskih krav
s teleti**

je v soboto, 6. junija, pri gostilni
Wlachowitsch na prodaj. P r a c h.
Nutztviehhandlung, Wildon. 823

**Kupujemo
sode
in kadi**

vseh velikosti, posamezne in tudi
večje količine. Ponudbe na upravo
pod »Sodi« 840

**20 prvovrstnih
simentalskih
krav
s teleti**

in visoko brejlji je na prodaj pri
Wlachowitsch-u, Marburg. Plača se
tudi potom Landstelle Graz. Nutzt-
viehhandlung Friedrich, Kalsdorf.
841

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft.

WEINBAUAMT**Služba v zaščito trt****Peronospora je najnevarnejša
bolezen v vinogradu!**

Za borbo proti njej se uporabljajo bakrena škropiva. Ker je baker v vojni važna kovina,
je treba uporabiti čim manj bakrenega škropiva. Ta štednja pa ne sme iti tako daleč,
da bi se z uporabo preslabih raztopin povzročilo zmanjšanje pridelka.

Dobava bakrenega škropiva

Novembra 1941 so dobili vinogradniki potom občinskih uradov nakaznice za
bakreni sulfat (plavi kamen) ter za bakreno apno (Vitigran, Borchers). Te nakaznice
se je moralo takoj oddati tam, kjer hoče dobiti vinogradnik svoje škropivo ter je zato
dobil potrdilo. S tem potrdilom dobi vinogradnik sedaj pri dotičnem trgovcu bakreno
galico in bakreno apno.

Nekateri kmetovalci niso vposlali lanskoletne vprašalne pole ter zato niso prejeli
nakaznic. Če sedaj to javijo, dobijo pri županih naknadne nakaznice, t. a. pravi, nakaznice
in natančnejša navodila prejmejo pri županstvih. Nakaznice pa dobijo samo tisti, ki so
dejansko napravili naknadno prijavo.

Sredi in do konca junija sledi druga dodelitev škropiva, ker že izdana količina
ni zadostovala.

Priprava bakreno-apnene brozge

Za prvo škropljenje v vinogradu se uporablja 1—1½% na bakrenoapnena brozga.
To se pravi: na 100 l vode se potrebuje 1 do 1½ kg bakrenega apna.

Apna se ne sme dodati, kajti to sredstvo vsebuje tako apno kakor tudi baker.
Bakreno apno se zmeša z nekoliko vode ter doda med stalnim mešanjem ostali
količini vode.

S tem je škropivo pripravljeno. Bakrenoapnena brozga je bolj trpežna kot galica
in se jo lahko uporablja uspešno tudi še par dni po pripravi.

Za poznejša škropljenja se uporablja 1½ do 2% ne raztopine.

Pri pravilni uporabi bakrenoapnene brozge se doseže iste uspehe kot z bakreno
galico.

Priprava bakrenega vitrijola (galico)

Bakrena galica to leto ni na razpolago v velikih kristalih, temveč večinoma
v obliki prahu, in sicer kot »galični sneg«.

»Galični sneg« je enako vreden debelo kristalizirani galici.

Napačno je,

ako se vitrijol obesi v veliko kad, nato raztopi v vodi in šele tej raztopini doda
gašeno apno.

Pravilno je,

da se v veliki kadi raztopi gašeno apno v apneno mleko. Temu mleku se doda
galico, ki je bila prej raztopljena v manjši leseni posodi, med stalnim mešanjem,
in sicer v tankem curku.

Ako je bila brozga pripravljena napačno, izgubi galica svoj učinek in trpežnost.
Učinek in trpežnost se tudi ne zboljšata, ako uporabimo jačje raztopine.

1½% ne raztopine galice zadostujejo popolnoma za uspešno škropljenje po cvetju.
Za 100 l škropiva se uporabi 1½ kg galice in 2 do 2½ kg dobrega gašenega apna.
Preveč apna tudi ni dobro vzeti, ker škodujejo nastale lise trtnemu listju. Denar pa
izmetuje, kdor uporablja jačje raztopine nego 1½%. Pred cvetjem se škropi samo
z 1% no raztopino.

Bakrena brozga ni dolgo trpežna. Škropiva si torej pripravimo le toliko, kolikor
ga porabimo še istega dne. Če opazimo v škropivu oborino v obliki snežink, škropivo
ni več uporabno.

Izvedba škropljenja

Pravilno škropljenje trt je največje važnosti. Tudi najbolje pripravljeno škropivo
ne koristi prav nič, ako se napačno škropi. Absolutno napačno je škropljenje trt od
zgoraj navzdol. Bolezen ne nastane na gornji, nego na spodnji površini listov.
Škropljenje je koristno samo tedaj, ako se listi dobro poškopijo s škropivom na spodnji
strani. Uporabljajte pri škropljenju daljšo cev in kolencasti razškopilec in videli boste,
da gre škropljenje od spodaj prav tako dobro in hitro kakor od zgoraj. Zlasti pri
škropljenju z bakreno-apneno brozgo je treba paziti, da se poškopijo liste s spodnje
strani. Ako škropimo z bakreno-apneno brozgo od zgoraj, je učinek problematičen in
neuspeh je tu. V tem slučaju ni zatajilo sredstvo, temveč je obolenje trt zakrivilo vašo
slabo škropljenje.

Pri pravilni pripravi brozge in pravilni izvedbi škropljenja štedimo škropivo in
denar, obenem pa onemogočamo izpadek trgatve po peronospori.

Marburg (Drau), v maju 1942.

Im Auftrage: gez. KORTSCHAK.